

Upravišтво: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čelo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Črni dan za punktaše

Včerašnja nedelja je postala usodni
in črni dan za punktaše. Doživeli so ta-
ko strahovit polom, s kakršnim pač ni
računal nihče. Tem hujša je njihova
blamaža, ker so jo doživeli med pristo-
pitim hrvatskim ljudstvom, na katero so
polagali svoje glavne nade.

Volitve so bile v nedeljo v savski in
primorski ter v dunavski in drinski ba-
novini. Prvi dve banovini sta pretežno
hrvatski, a tudi v dunavski in drinski je
hrvatski element močno zastopan. Zato
so hrvatski separatisti koncentrirali vse
svoje moči in ves svoj teror za nedeljs-
ko volitve. Kakor l. 1931. za skupščin-
ske, so sedaj tudi za občinske volitve
proglasili volilno abstinenco. Njihova
parola je bila, da gre za nekaj plebi-
scit, prav tako kakor tudi slovenski
punktaši po deželi govore o plebiscitu
in so v to pretvezo razbili složne nasto-
pe, ki si jih je ljudstvo želelo.

In nedeljske volitve so postale res
plebiscit, vendar pa docela drugačen.
Kakor so upali in računali punktaši. Po-
stale so manifestativne plebiscit za po-
litiko narodne sloge, za politiko pozitiv-
nega dela na korist občine in države.
Postale so plebiscitarna obsejna vele-
izjave punktaške politike, ki ne zna
drugače kakor zanikati in razdirati. Pri-
nesle so novo, nad vse pomembno okre-
pitev jugoslovenske nacionalne politike
v celi državi.

Na drugem mestu objavljamo službe-
no poročilo, ki ga je včeraj o izidu ne-
deljskih volitev dal novinarjem notran-
ji minister g. Žika Lazič, torej brez
dvoma najkompetentnejši činitelj. Iz
njegovih podatkov izhaja predvsem dvo-
je: v vseh banovinah si je priborila Ju-
goslovenska nacionalna stranka naravnost
sijajen uspeh, opozicija pa je po-
vsod pogorela, pa naj je pri volitvah na-
stopila ali na proglasila abstinenco. Vo-
lilna udeležba je bila v vseh štirih ba-
novinah zelo velika, večja kakor pri
zadnjih občinskih volitvah pred sedmi-
mi leti. Tudi v čisto ali pretežno hrvat-
skih predelih države so punktaši popol-
noma prepadli. Trezni in zdravi narodni
instinkti jim je odvrgli še one ljudske
mnžice, ki so se pri skupščinskih vo-
litvah pred dvema letoma še dale od
njih zapeljati in niso šle na volišča.
Mnogo nad polovico volilnih uravničev-
cev je v nedeljo glasovalo tudi v sav-
ski in primorski banovini, kjer so zaradi
velike razsežnosti občin terenske razme-
re zelo neugodne in je vrh tega precej-
šen del moških odsoten iz siromašnih
domačih krajev, da si išče kruha po dru-
gih pokrajinah. Abstenenčna politika
punktašev je tako v nedeljo doživela še
večji polom in še hujšo blamažo kakor
8. novembra 1931.

Zdravi narodni instinkt je, podprt od
globoke nacionalne zavesti, tudi povzro-
čil, da je pri nedeljskih volitvah dožive-
la sijajno zmago jugoslovenska državna
politika, ki jo predstavlja vsedržavna
Jugoslovenska nacionalna stranka. De-
vet desetih vseh volilcev je oddalo svo-
je glasove kandidatnim listam Jugoslo-
venske nacionalne stranke in okrog de-
vet desetih občin je prišlo v roke njenih
pristašev. Tako so te volitve prinesle
nov dokaz, kako je prebivalstvo v vseh
pokrajinah naše države že temeljito in
definitivno obračunalo s nekdanjimi
razmerami in kako hoče odsej složno in
skladno delati za lepšo bodočnost drža-
ve kot celote in vseh njenih delov.

Prihodnjo nedeljo bodo volile še pre-
ostale tri banovine, med njimi naša
dravska. Separatistična opozicija si je
ob priliki občinskih volitev izbrala za
razne banovine razno taktiko. V primor-
ski in savski banovini je hotela pokazati
svojo moč in demonstrirati proti kon-
struktivni državni politiki z abstinenco.
V dravski banovini bi rada isti cilj do-
segla s tem, da bi se polastila sloven-
skih občin in našo banovino na ta način
deklarirala za punktaški teritorij. Ab-
stinence v primorski in savski banovini
je v nedeljo doživela katastrofa, ki po-
menja istočasno tudi katastrofo celo-
kupne separatistične politike v hrvat-
skih predelih naše države. Prav nič ne
dvomimo, da tudi trezno slovensko lju-
dstvo v nedeljo ne bo nasledilo punktaških
spekulacijam v dravski banovini in da
bo enako energično in odločno obraču-
nalo s separatističnimi hujškami, kakor
je to v nedeljo storilo hrvatsko ljudstvo.
Slovenija ne bo ostala izolirana v vsej
državi. Tudi tisti, ki so do sedaj, slepo
verujoč punktaškim agitatorjem, mor-
da še verovali v nekako moč protitrežin-
ske opozicije, se bodo po uničujočem
porazu hrvatskih separatistov še v zad-
njem hipu iztrezili. Gotovo ne bodo
hočeli, da dravska banovina kot nekaj
izoliran otok plačuje pogrešne račune
separatističnih spekulantov.

Prosvetni minister v Bitoju

Bitoj, 9. oktobra, p. Sem je prispel
prosvetni minister g. dr. Radenko Stan-
ković. Ogledal si je šole in prisostvoval
pouku v nekaterih razredih.

Katastrofalen poraz punktaške politike

Pri nedeljskih volitvah so doživeli hrvatski separatisti, zavezniki naših punktašev, popoln polom — Pri ogromni volilni udeležbi je 90 odstotkov glasovalo za liste JNS

Beograd, 9. oktobra, v. V zvezi z vče-
rašnjimi volitvami je danes popoldne
sprejel novinarje notranji minister g.
Žika Lazič in jim dal daljšo izjavo, v
kateri pravi med drugim:

Po občinskih volitvah, ki so se vršile
dne 6. avgusta v moravski in vrbaški
banovini, so se vršile včeraj občinske
volitve v drinski, savski, primorski in
dunavski banovini. Kakor pri prvih ob-
činskih volitvah, tako so tudi pri vče-
rašnjih volitvah narodne množice jasno
dokumentirale, kako pravilno razu-
mevaljo pomen in značaj občinskih volit-
ev za svoje lokalne interese. Prav ta-
ko pa so tudi neovržno potrdile svojo
vero, da odločno, neomajno in neod-
stopno podpirajo in vzdržujejo politiko
čuvanja narodnega in državnega edin-
stva.

Volitve so se vršile v vseh štirih
omenjenih banovinah ob največjem za-
nimanju ljudstva, kar dokazuje tako ve-
lika udeležba, kakor tudi ostra borba v
posameznih občinah. Včerašnje volitve
so prve občinske volitve od leta 1926.,
pri katerih je imel narod priliko, da po-
novno sam odloča o svojih lokalnih
stvarih in potrebah. Živahno zima-
nanje ljudstva se je posebno manifestira-
lo v velikem številu agitacijskih zbor-
ovanj, ki so se vršila v vseh štirih ba-
novinah, kakor tudi v velikem številu
kandidatnih list. Na vseh prišli pred-
stavljniki vseh bivših političnih struk-
tur, tako javnih in priznanih, kakor tudi onih,
ki delajo tajno in skrito.

V savski banovini, ki ima 517 občin,
je bilo 912 kandidatnih list. Dunavska
banovina, ki ima 795 občin, je postavi-
la 1561 kandidatnih list, v primorski ba-
novini, ki ima 95 občin, je bilo 172 kan-
didatnih list, drinska banovina s 422 ob-
činami pa je imela 988 kandidatnih list.

Povprečna volilna udeležba v vseh
štirih banovinah je znašala 63 odstot-
kov. Udeležba volilcev je bila torej
mnogo večja kakor pri zadnjih občins-
kih volitvah leta 1926. Ta udeležba je
dokazala veliko zanimanje volilcev, ki
je bilo tako živahno, da je prišlo v ne-
katerih krajih celo do neredov in spo-
padov med pripadniki posameznih poli-
tičnih grupacij ali list. Tako je prišlo do
manjših nemirov v Sokolovcu v srezu
rogatiškem v drinski banovini, kjer je
bil pri spopadu med dvema skupinama
volilcev eden ubit, eden pa ranjen. Rav-
no tako je bila ubita ena oseba in ne-
koliko ranjenih v medsebojni borbi vo-
lilcev v občini Takovo v srezu istega
imena v dunavski banovini. V občini
svilevski v drinski banovini je bil ob
priliki spopadov na samem volišču ubit
nosilec kandidatne liste. V občini buko-
viški v srezu podgorskem v drinski ba-
novini pa je prišlo do pretepa, v kate-
rem je bilo 5 oseb lažje ranjenih. Do
manjših spopadov na voliščih je prišlo
še v štirih ali petih občinah v drinski in
dunavski banovini. Izvzemši te primere
so se občinske volitve v vseh ostalih
krajih vršile v miru in redu.

Rezultati včerajšnjih občinskih volit-
ev so posebno pomembni z ozirom na
savsko in primorsko banovino, ker je
bila s strani separatistov, kakor že re-
čeno, vržena parola abstinence. Narod
pa se ni dal zavesti, ker je v savski
banovini glasovalo 54,6 odstotkov, v
primorski banovini pa 56 odstotkov
vseh vpisanih volilcev, to je mnogo več
kakor pri občinskih volitvah leta 1926.,
čeprav se nahaja velik del Primorcev,
Ličanov, Zagorcev in Medjimurcev na
sezonskem delu po raznih drugih krajih
države ter v inozemstvu.

Posebno je bila velika udeležba in
se je pokazala velika nacionalna zavest
v obojenih krajih in na otokih, kjer
znaša povprečna udeležba volilcev 70
do 84 odstotkov, kar predstavlja naj-
boljši odgovor na vse one poizkuse in
napade na našo državno celino in naše
državno edinstvo, ki so bili v teku le-
ta izvršeni iz inozemstva s pomočjo
naših odpadnikov in izdajalcev.

Izid včerajšnjih volitev dokazuje med
drugim tudi popoln neuspeh in zlom
namere, da se ustvari nekaka fronta
volilne abstinence, istočasno pa proži tu-
di dokaz, da je narodna zavest prena-
gala vse razdorone struje, in dokaz, ka-
ko neznaten in ničven je vpliv vseh
onih negativnih elementov, ki skušajo
narod odvajati od ideje narodnega in
državnega edinstva.

V dunavski in drinski banovini se e
volitev aktivno udeležila tudi opozicija
vseh harv in vseh bivših političnih
strank. Budna zavest našega naroda v
teh krajih pa je odgovorila na to z do-
sedaj še nezabeleženo veliko udeležbo,
ki je dosegla v drinski banovini 73, v

dunavski banovini pa 76,7 odstotkov.
Izid volitev najbolje ilustrirajo nasled-
nji

podrobni rezultati

V primorski banovini je bilo vpisanih
208.524 volilcev, volitev pa se jih je
udeležilo 116.867, to je 56 odstotkov,
kar predstavlja 10 odstotkov več kakor
pa pri občinskih volitvah leta 1926. Od
oddanih glasov je dobila JNS 106.023,
to je 91 odstotkov, celokupna opozicija
pa 10.844, to je reči in piši 9 odstotkov.

V drinski banovini je bilo vpisanih
343.342 volilcev. Volilo jih je 254.208.
Od tega je dobila JNS 233.732 glasov,
to je 91,9 odstotkov, vsa opozicija pa
20.466 glasov ali 8,1 odstotka. Od 438
občin je dobila JNS 392, opozicija pa 37
občin, v 9 občinah pa bodo naknadne
volitve.

V savski banovini je bilo vpisanih
642.615 volilcev. Volilo jih je 351.391,
to je 54,6 odstotkov. Od tega jih je glos-
ovalo za JNS 218.308 volilcev, to 62,1 os-
totka. Poleg tega je JNS sodelovala
še pri 356 kompromisnih odnosno kom-
biniranih listah, na katerih je 258 nosil-
cev članov JNS. Te liste so dobile
99.522 glasov ali 28,4 odstotka. Na po-
dlagi tega je bilo za JNS oddanih skup-
no 317.830 glasov, to je 90,5 odstotkov.
Za kombinirane, to je sporazumne liste,
katerih nosilci niso člani JNS je bilo
oddanih 15.535 glasov ali 4,4 odstotka.
Za opozicijske liste je glasovalo 18.026
volilcev, to je 5,1 odstotka.

V dunavski banovini je od 544.627
volilcev glasovalo 369.567, to je 68,2
odstotka. Od tega je dobila JNS
351.741 glasov ali 95 odstotkov. Za
opozicijo je glasovalo 17.926 volilcev
ali 5 odstotkov. Od vsega 795 občin je

Volitve na Hrvatskem

**Podrobna poročila o volilni udeležbi in o razdelitvi ob-
činskih mandatov v savski banovini**

Zagreb, 9. oktobra. Rezultati včeraj-
šnjih občinskih volitev so naslednji:
Skupno število občin v savski ba-
novini je 517. Jugoslovenska nacionalna
stranka je dobila popolno upravo v 316
občinah, predsedniška (županska) me-
sta in upravo, kombinirano z ostalimi
strankami v 148 občinah, kombinirane
liste ne glede na stranke so pa dobile
upravo v 31 občinah. Opozicija je do-
bila večino v 21 občinah.

Edino iz občin Galješice v srezu voj-
niškem še ni rezultatov.

Za občinske volitve je znašalo skup-
no število vpisanih volilcev 642.615. Od
teh je volilo 351.391 ali v odstotkih 54.
Od celotnega števila volilcev je glosa-
valo:

- a) za čiste liste Jugoslovenske nacionalne stranke 218.308 ali 62,1%,
- b) za kombinirane liste Jugoslovenske nacionalne stranke, kjer so predsedniki člani JNS, 99.522 ali 28,4%. — Skupno za jugoslovensko nacionalno stran-ko 317.830 ali 90,5%;
- c) za kombinirane liste, katerih pred-
sednik ni član Jugoslovenske nacional-
ne stranke 15.535 ali 4,4%;
- d) za vso opozicijo skupaj 18.026 ali
5,4%.

Skupno število vseh kandidatnih list
v savski banovini je znašalo 912. Med
njimi je bilo 1. čistih list Jugoslovenske
nacionalne stranke 459, 2. kombiniranih
list z nosilci Jugoslovenske nacional-
ne stranke 258, 3. kombiniranih list
z nosilci iz ostalih frakcij 98, 4. Mačko-
vih opozicijskih list 62, 5. list narod-
nega seljaškega kluba dr. Nikića 16, 6.
izvenstrankarskih list 7, 7. list jugoslo-
venskega narodnega kluba dr. Metiko-
va 5, 8. list narodnega kluba 4, 9. kleri-
kalne liste 3.

Ban dr. Perović:

**„Volilni rezultat je velika
nacionalna manifestacija!“**

Zagreb, 9. oktobra, n. Ob zaključku ob-
činskih volitev v savski banovini, je ban dr.
Perović danes sprejel novinarje in jim dal
naslednjo izjavo:

„Občinske volitve v savski banovini so
izpadle, kakor sem pričakoval, ker sem
vedel, kako misli in čuti narod. Rezultat vo-
litve moramo smatrati kot pravo nacionalno
manifestacijo. Pozitivno je in zato dokazu-
je, da konstantno zmaguje zdrava in kon-
struktivna politična zavest vsega ljudstva.
Narod se je tudi tokrat izrazil kot prista-
in sodelavec zdravega kurza države in na-
rodne politike. To ljudstvo je še enkrat z
ogromnim sodelovanjem pri občinskih vo-
litvah obsodilo nezdrave in ekstremske ele-

mentne, ki so agitirali za abstinenco. Opozi-
cija ni bila gotova svojega uspeha med
ljudstvom. Primanjkovalo ji je poguma za
volilno borbo in skušala je vplivati na na-
rod, da bi se abstinal, doživela pa je po-
poln polom. Po kandidatnih listah se vidi,
da so prišli v občinske uprave najboljši go-
spodarji in ljudje, ki uživajo velik vpliv v
svojih krajih, ne glede na svojo prejšnjo
strankarsko opredeljenost.“

21 občin opozicije

Zagreb, 9. oktobra, AA. Opozicijske kan-
didatne liste, ki so v savski banovini pri
včerajšnjih občinskih volitvah bile izvolje-
ne, so takole razdeljene: 1. dr. Milan Meti-
koš (narodna stranka) 2 občini: Camernica
v srezu Vrginmostu in Moštanci v srezu
Petrinja; 2. dr. Gjuro Lausić 4 občine, vse
štiri v samoborskem srezu; 3. dr. Nikola
Nikić 7 občin: 4 občine v brodskem srezu,
1 občino v vinkovskem srezu, 1 občino v
djakovskem srezu in 1 občino v krapinskem
srezu; 4. simpatizerji dr. Vladimira Mač-
ka 6 občin: 2 občini v srezu Donji Miho-

Razveljavljena sodba upravnega sodišča v Celju

**Državni svet je kot vrhovno upravno sodišče odobril
odlok politične oblasti o konfinciaciji dr. Korošca in to-
varišev**

Beograd, 9. oktobra, v. Kakor znano,
so bili letos spomladi kot avtorji in po-
borniki znanih punktaških resolucij na
osnovi zakona o zaščiti države zaradi
motenja javnega reda in miru konfini-
rani gg. dr. Anton Korošec, dr. Fran
Kulovec, dr. Marko Natlačen in dr. An-
ton Ogrizek. Za bivališča so jim bila od-
kazana razna mesta v drinski in pri-
morski banovini. G. dr. Korošec je do
poletja bil v slovenskem kopalšču Vrnjač-
ka Banja, pozneje pa se je z dovolje-
njem oblasti preselil na Hvar v tamoš-
nji hotel „Palace“.

Vsi ti gospodje so se proti ukrepom
politične oblasti, ki jih je potrdila ban-
ska uprava v Ljubljani, pritožili na
upravno sodišče v Celju. Upravno sodi-
šče v Celju je preko reda v posebni
brzjavno sklicani seji dne 23. septem-
bra t. l. odločilo banske uprave iz for-
malnih razlogov razveljaviti Način, ka-
ko se je to zgodilo, in dejstvo, da je
sodba upravnega sodišča v Celju bila
izdana v trenutku, ko je separatistična
volilna agitacija dosegla svoj vrhunec
ter operirala s povratkom punktaških
voditeljev na oblast in s političnim pre-
vratom v dravski banovini, je dala po-

ljac, 1 občino v srezu Dugoselo, 1 občino v
srezu planičkem, 1 občino v srezu Našice
in 1 občino v srezu Županja; 5. skupna
Ljubomira Maistrovića 2 občini, obe v srezu
Križevci.

Volilna udeležba po srezih

Zagreb, 9. oktobra, r. Udeležba volilcev
pri včerajšnjih občinskih volitvah v sav-
ski banovini je za posamezne sreze zna-
šala v odstotkih: Belovar 73, Brinje 77,
Brod na Savi 42, Crikvenica 43, Čabar 44,
Čakovac 60,4, Čazma 65, Daruvar 50, Dja-
kovo 43, Delnice 51, Donji Lapac 58, Do-
nji Miholjac 39, Dugo selo 57, Gorišnica
35, Grašica 53, Glinica 67, Gospić 78, Dju-
rdjevac 59, Grubišno polje 66, Ivanovo 25,4,
Jastrebarsko 61, Karlovac 55, Kastav 56,5,
Klanjec 35, Krk 50, Krapina 51, Križevci
45, Koprivnica 60, Korošica 56, Kostajnica
60, Kutina 61, Ljubred 38, Našice 54, No-
va Gradiška 64, Novi Marof 60, Novi Vi-
nograd 29, Osijek 67, Otočac 49, Ogulin 73,
Pakrac 68, Perušić 60, Petrinja 67, Pre-
grad 56, Prelog 52, Plesarova 62, Slavon-
ska Požega 47, Rab 57, Samobor 27, Slati-
na 60, Senj 36, Sv. Ivan Zelina 69, Sisak
63, Sušak 62, Slunj 57, Donja Stolica 49,
Valkov 42, Udbina 73, Varaždin 34, Veli-
ka Gorica 51, Vrginmost 69, Vrbovsko 56,
Vinkovci 56, Virovitica 59, Vojnić 75, Vu-
kovar 71, Zagreb-okolica 62, Zlatar 64 in
srez Županja 55 odstotkov.

Komisar DN za nemške begunce

Zeneva, 9. oktobra, AA. Vprašanje pod-
porne akcije za nemške begunce v inozem-
stvu se vedno ni rešeno. Na dopoldanski
seji je pododbor, ki ima nalogo najti kom-
promisno rešitev, sprejemljivo tudi za
Nemce, ugotovil, da je nemška delegacija
slej po prej proti temu, da bi ta organiza-
cija delovala pod okriljem Društva narod-
ov. Zdi se, da bodo Nemci dobili v tej
točki nekaj zadoščenja in da bo podporni
organizacija, če pride do njene ustanovit-
ve, obstajala v nekakem visokem komisa-
rijatu, ki bi bil z Društvom narodov samo
v upravnih zvezah.

Hitlerjevske demonstracije na mejah

Berlin, 9. oktobra, AA. V Passauu ob
avstrijski meji se je vršila velika nacional-
no socialistična svečanost, ki ji je prisost-
vovalo okoli 35.000 ljudi. Pri tej priliki
so posvetili 200 novih zastav hitlerjevskih
oddelkov. Govoril je vodja inomoških na-
cionalnih socialistov Hofer o preganjanju
nacionalnih socialistov v Avstriji.
V Lörachu na Badenskem, ne daleč od
francoske meje se je vršila druga hitler-
jevska manifestacija, ki naj bi dokazala,
da stoji badensko prebivalstvo v obse-
nih krajih strnjeno za novo vlado. Govorilo
je več govornikov, med njimi tudi vodja švi-
carskih nacionalnih socialistov. Med spre-
vodom po mestu je vihar nenadoma dvig-
nil streho iz valovite pločevine z lesenim
ogrodjem vred ter vse skupaj vrgel na ce-
sto, kjer je šel sprevod. Osem ljudi je ra-
njenih, med njimi štirje nevarno.

Novi član Društva narodov

Zeneva, 9. oktobra, AA. Skupščina Dru-
štva narodov je izvolila s 30 glasovi Po-
tugalsko kot 15. člana sveta Društva na-
rodov. Turčija je dobila 20 glasov.

vod, da se je v volilni borbi za občine
sodba upravnega sodišča s strani punk-
taških agitatorjev do skrajnosti zlorab-
ljala.
Banska uprava v Ljubljani je proti
razsodbi upravnega sodišča v Celju ta-
koj vložila pritožbo na vrhovno uprav-
no sodišče, to je na Državni svet, ki je
na svoji seji dne 7. oktobra t. l. z obšir-
no argumentacijo zavrgel formalne raz-
loge sodišča v Celju kot neosnovane,
razveljavil sodbo upravnega sodišča ter
v celoti potrdil odlok banske uprave o
konfiniranju dr. Korošca in tovarišev. S
tem je ta zadeva v poslednji instanci
rešena.

Spremembe pri upravnem sodišču

Beograd, 9. oktobra, v. Na predlog mini-
stra pravde so upokojeni: predsednik
upravnega sodišča v Celju dr. Ivan Vrtar-
nik ter sodnika upravnega sodišča v Celju
dr. Henrik Šteska in dr. Ivan Likar.
Za predsednika upravnega sodišča v Ce-
lju je imenovan dosednji predsednik
upravnega sodišča v Sarajevu dr. Ferdo
Prenj. Za sodnika upravnega sodišča v Ce-
lju pa dosednji sodnik upravnega sodišča
v Sarajevu dr. Anton Kršinić.

Nj. Vel. kralj zopet v Beogradu

Na potu iz Boko Kotorske preko Južne Srbije je narod vladarsko dvojico povsod sprejemal z največjim navdušenjem

Beograd, 9. oktobra. r. Po svojem velepomembnem potovanju po balkanskih državah je Nj. Vel. kralj Aleksander včeraj ob 8. zjutraj zopet stopil na jugoslovnska tla. Ob 7.40 je »Dubrovnik« priplul v Boko Kotorsko, kjer ga je pričakovala celokupna naša vojna mornarica, nasproti pa so mu poletela vojna letala in ga spremljala vse do pristanka v Tivatu. Vsa posadka vojnih ladij je bila zbrana na krovih v vojni opremi. Ko je privozil »Dubrovnik« v luko, ga je mornarica sprejela z gromkimi Hurra, vojne ladje pa so oddale 21 pozdravnih strelcev. V pristanišču je Nj. Vel. kralju podal raport poveljnik Boko Kotorske admirala Polić, nakar je kralj pregledal častno četo. Po kratkem pozdravu sta se Nj. Vel. kralj in kraljica s svojim spremstvom v pripravljenih avtomobilih odpeljala skozi Kotor na Cetinje. Ob vsej poti je narod navdušeno pozdravljal vladarsko dvojico, na Cetinju pa ji je bil prireditelj izredno prisrčen sprejem. Ko je ljudstvo zvedelo, da prihaja kralj, je prihitelo z vseh strani in tako okupiralo cesto, da se je kraljevski avtomobil komaj pomikal dalje. Ljudje so kralju in kraljici navdušeno vzklicali, mahali in ju obklopali s cvetjem. Pred bivšim črnogorskim dvorcem sta Nj. Vel. kralj in kraljica izstopila. Ogledala sta si dvorec, ki ga popravljajo; med tem pa se je pred dvorcem zbrala ogromna množica sveta ter prošla, ali jo puste v dvorec, da vidi kralja in kraljico. Ko je Nj. Vel. kralj to slišal, je dal takoj odpreti vrata in seljali so ga v hipo obkolili. Nj. Vel. kralj se je dolgo časa razgovarjal z njimi in se zanimal za vse njihove želje in težave. Seljali so mu prostodušno pripovedovali, kralj pa jim je obljubil svojo podporo in je mnoge izmed njih tudi obdaroval. Ko se je napoved odpeljal dalje, mu je množica priredila nepopisne ovacije. Enaki prizori so se

odigrali vso pot do Podgorice. V vsakem selu je množica Nj. Vel. kralja in kraljice navdušeno pozdravljala. Preko Andrijevice in Sandžaka se je kralj odpeljal do Mitrovice, kjer je čakal dvorni vlak, s katerim se je kraljevska dvojica vrnila v Beograd, kamor je prispela ob 8.30.

Na postaji o Beogradu so pričakovali kralja in kraljico ministrski predsednik g. dr. Milan Sršić s soprogo, natranji minister g. Žika Lazić, kraljev prvi adjutant general Ječmenić, dvorna dama ga. Hadžićeva in drugi. Nj. V. kralj se je nekaj minut razgovarjal z ministrskim predsednikom, nakar se je s kraljico odpeljal na Dedinje.

Sodba ženevskih krogov

Zeneva, 9. oktobra. d. V vseh tukajšnjih diplomatskih krogih pripisujejo potovanju Nj. Vel. kralja velik mednarodni pomen. Zlasti naglašajo, da se je prav posebno pokazal velik osebni prestiž jugoslovnskega kralja in pomen Jugoslavije ne samo v mednarodni politiki jugovzhoda, marveč vse Evrope. S posebnimi simpatijami je bil sprejet poset Nj. Vel. kralja na grobovih padlih borcev v Dobruži in na Krfu. V ostalem poudarjajo, da je potovanje jugoslovnskega kralja nov dokaz miroljubnosti jugoslovnske zunanje politike, ki stremi po konsolidaciji mednarodnih odnosov, uvrščenju medsebojnega prijateljstva in osiguranju neodvisnosti po načelu: Balkan balkanski narodom. V ženevskih krogih z največjimi simpatijami govorijo o avtoriteti jugoslovnskega kralja, ki je poleg vsega drugega najčvrstejša opora miru in napredka na Balkanu. Z največjim spoštovanjem in priznanjem pa razpravljajo tudi o aktivnosti jugoslovnskega kralja in o njegovem jasnem stališču, ki se tako do brodežno razlikuje od običajnih diplomatskih potez.

Pakt s Turčijo

Prijateljska in nenapadalna pogodba med Jugoslavijo in Turčijo bo podpisana v začetku novembra v Beogradu

Zeneva, 9. oktobra. AA. Turški zunanji minister Tevrik Ruždij bej in jugoslovnski zunanji minister g. dr. Jevtić sta se danes dopoldne pogovorila še o poslednjih podrobnostih prijateljskega in nenapadalnega pakta, o katerem sta se obe vladi razgovarjali zadnje tedne. Pakt bo podpisan v novembru v Beogradu; takrat bo turški zunanji minister vnovič odpotoval v Beograd.

Dokončni sporazum dosežen

Zeneva, 9. oktobra. p. Turški zunanji minister Tevrik Ruždij bej je danes ob 11. posetil jugoslovnskega zunanjega ministra g. dr. Jevtića v hotelu »Beaurivage«. Konferenca je trajala dobro uro. Po odhodu je turški zunanji minister izjavil novinarjem: Z jugoslovnskim zunanjim ministrom sva se sporazumela o vseh vprašanjih, ki so naju zanimala. O tem bo izdan uradni komunik. Glede pakta o prijateljstvu in nenapadanju med Turčijo in Jugoslavijo sva prav tako docela soglasna. Dogovorila sva se, da bomo podpisali pakt v prvi polovici meseca novembra v Beogradu.

Zunanji minister g. dr. Boško Jevtić je po sestanku s turškim zunanjim ministrom izjavil, da so se prve besede g. Ruždija beja, ko se je z njim sestel, nanašale na poset Nj. Vel. kralja Aleksandra v Carigradu. Minister je izjavil g. Jevtiću hvala za turške vlade za poset kralja Aleksandra. Poudaril je, da je napravil kralj Aleksander na vso turško javnost izredno velik vtis in da soglasno vsi izražajo spoštovanje do njega. Glede pakta o nenapadanju in prijateljstvu med obema državama je minister Jevtić izjavil, da je z g. Ruždijem bejem na današnjem sestanku in prijateljskem razpoloženju in medsebojnem zaupanju pročitil načrt pogodbe in da sta končno skle-

nila, da se pakt podpiše v prvi polovici prihodnjega meseca.

Uradni komuniké

O sestanku je bil danes opoldne objavljen naslednji uradni komuniké: Na sestanku zunanjih ministrov g. dr. Bogoljuba Jevtića in Tevrika Ruždija beja v hotelu Beaurivage, ki se je vršil od 11. do 12., sta se ministri sporazumela do zadnje podrobnosti glede besedila pakta o prijateljstvu in nenapadanju ter sta sklenila, da bo pakt podpisan v prvih dneh meseca novembra v Beogradu.

Odmev v Ženevi

Vsi ženevski diplomatski krogi smatrajo pakt med Jugoslavijo in Turčijo kot prvi veliki rezultat diplomatske akcije jugoslovnskega kralja Aleksandra. Z velikim zadovoljstvom obnem poudarjajo, da je to uspeh, ki ga bodo s simpatijami sprejeli v vseh krogih Društva narodov, v katerem se na žalost zadnje dni pojavljajo vedno hujša nasprotstva.

Povratek g. Jevtića v Beograd

Zeneva, 9. oktobra. p. Jugoslovnski zunanji minister g. dr. Boško Jevtić je po konferenci s turškim zunanjim ministrom Ruždijem bejem posetil francoskega zunanjega ministra Bonaourija in se z njim razgovarjal celo uro. Nato se je sestel še s češkoslovnskim zunanjim ministrom dr. Benešem. Dr. Beneš ga je obvestil o svojem referatu, ki ga je predložil praški vladi glede sinajskih sklepov konferencie Ma'e antante. Obnem sta oba ministra sklenila, da se bo prihodnji sestanek ministrov Ma'e antante vršil koncem decembra ali v začetku januarja v Beogradu.

Nocoj je odpotoval zunanji minister g. dr. Boško Jevtić s svojo soprogo in ostalim spremstvom v Beograd.

Usodni teden

Po mnenju ženevskih krogov mora še ta teden priti do odločitve o razorožitvi — Nemčija je popolnoma osamljena

London, 9. oktobra. AA. Razorožitveno vprašanje stopi ta teden v svojo odločilno in najbolj kritično fazo. Danes se je sestalo v Ženevi predsedstvo razorožitvene konferencie. Gre za to, ali naj se razorožitvena konferenca sestane še ta teden ali prihodnjem teden, ali pa naj se začete zaenkrat še odgodi.

Prejšnje dni so se vršila med delegati vodilnih držav nova pogajanja. Angleški delegat Eden se je sestel z zastopniki Zedinjenih držav, Italije in Nemčije, danes pa z Boncourjem.

Predmet pogajanj v Ženevi so bile »časne opombe«, ki jih je Nemčija v petek sporočila Londonu in Rimu. O tem je razpravljala tudi današnja popoldanska seja angleške vlade.

Bistvo nemških opomb je splošno znano. Nemški predlogi in zahteve so bili splošno sprejeti z negotovanjem. Angleški tisk, ki je sicer dozdaj pisal dokaj simpatično o Nemčiji, je zavzel napram tem nemškim predlogom zelo kritično stališče. Listi smatrajo, da pomenijo hudo oviro za ureditev razorožitve. Ženevski poročevalec »Timesa« pravi, da zdaj nihče več ne dvomi o tem, da stremi Nemčija za ponovno oborožitvijo. Prav tako pa je jasno, da so Velika Britanija, Francija in Zedinjene države odločno proti vsakemu takemu potisku. Podobno stališče so zavzeli celo Italijani, ki skušajo obnem posredovati. Italija je prevzela zelo nehalno vlogo, zlasti, ker se je položaj v Nemčiji izpremenil in ker se tam v zadnjem času pojavljajo nastopi v prilog vojne in vojnega duha.

Delegati opozarjajo na to, da velesile niso priznale sedanji nemški vladi enakosti prave, kakor so to sklenile lani 11. decembra. Na vsak način, pravi poročevalec dalje, je sedanji položaj napet. To potrjuje tudi berlinski poročevalec istega lista, ki pravi, da je bila tedaj nemška vlada mnogo razumnejša, kakor sedanja, ker je odkritosrčno zagovarjala mednarodni sporazum. Tedanja nemška vlada pa je tudi pravilneje cenila vrednost kompromisov.

Po mnenju »News Chronicle« bo enotna fronta Anglije, Francije in Zedinjenih držav prisilila Nemčijo, da izpremeni svoje dosedanje stališče in opusti svojo intransigenco. Obljuba o nemški enakopravnosti bo postala izvršljiva šele tedaj, ko bo Nemčija izpremenila svoje stališče in opustila vzgajanje svoje mladine v »vojni strasti«. Če Nemčija ne bi hotela popustiti, bodo ostale države vkljub temu podpisale razorožitveno konvencijo, kar bo vsemu svetu nazorno pokazala, kako izolirana je Nemčija.

Nemci popuščajo?

New York, 9. oktobra. AA. V tukajšnjih uradnih krogih so zelo simpatično sprejeli vest iz Ženeve, da je nemški delegat na razorožitveni konferenci Nadolny prosil Normana Davisa, naj pripravi sestanek med francoskimi delegati in nemškimi zastopniki, da bi se porazgovorili o razorožitvenem vprašanju. V Washingtonu mislijo, da bi tak sestanek nemara le obrodil uspeh, da bi se obe državi prijateljski sporazumeli o razorožitvi.

Minister dr. Beneš o narodnih manjšinah

V šesti komisiji Društva narodov se je vršila pretekli teden važna in zanimiva razprava o problemu manjšinskega prava. V debati je povzel besedo tudi češkoslovski zunanji minister dr. Beneš. Njegova izjava je vzbudila splošno pozornost delegatov. Zanimiva so posebno tudi za nas, ker je stališče, katero je zavzel vodilni državnik bratske države popolnoma v skladu s stališčem naše države.

Dr. Beneš je pred vsem pokrenil vprašanje, ali je pravilno in pravično, da se vrši kritika in kontrola izvajanja manjšinskih konvencij napram državam, ki respektirajo pravice manjšin, dočim se v drugih državah osnovne pravice manjšinskih narodov sploh ne upoštevajo in se Društvo narodov s temi državami neče ali ne more pečati. Vprašanje manjšin je eden največjih evropskih političnih problemov, od katerega so odvisni dobri medsebojni odnosi narodov. Vendar se ta problem izkorišča mnogokrat za dosego izvestnih političnih ciljev, ne pa za resnično varstvo tlačenih nacionalnih skupin.

Princip varstva manjšin največ trpi na tem, da so le nekatere države vezane po mednarodnih pogodbah, ostale pa igrajo vlogo strogih sodnikov, akoravno se manjšinam na njihovem ozemlju godi mnogo slabše. V načelu bi se morali zediniti, da se sprejmejo predlogi, ki vsebujejo razširjenje obveznosti napram narodnim manjšinam na vse države, ki so članice Društva narodov.

Kritika, ki se vrši nad manjšinskimi državami, je dostikrat enostranska in tendenciozna. Treba bi bilo najti objektivno merilo, ali posamezne države izpolnjujejo svoje dolžnosti napram manjšinam. Najboljše silko bi dala ugotovitev o razmerju števila manjšinskih sol s številom prebivalstva: druga možnost objektivne presoje pa bi bila podana po primerjanju splošnega položaja manjšin iste narodnosti v različnih večinskih državah.

Konkretno je dr. Beneš zavračal kritiko madžarskega delegata Daranyja o češkoslovski manjšinski politiki v Podkarpatski Rusiji in je ob tej priliki pokazal na razliko med položajem nemške manjšine v Češkoslovski in na Madžarskem, ki prav osvetljuje legitimacijo madžarskih zastopnikov kot varuhov manjšin v drugih državah.

Tudi naša država je vezana glede manjšinskega varstva na mednarodne konvencije in tudi pri nas so obveznosti napram narodnim manjšinam izvajajo z vso resnostjo in točnostjo. Vendar so kritike izvestnega inozemskega tiska na dnevnem redu, in še nedavno je nemški publicist Hutzong v berlinskem »Lokalanzeigerju« govoril o nacionalnem zatiranju jugoslovnskega Nemcev. Ne zdi se nam tedaj odveč, če ob priliki, ko se govori v Ženevi o načelih manjšinske zaštite na temelju uradnih podatkov pokažemo resnično stanje.

V smislu Beneševе formule je tu predvsem merodajno stanje manjšinskega števila. Po statistiki iz leta 1930. ima nemška manjšina v Jugoslaviji 154 osnovnih sol s 570 razredi, katere je v navedenem letu poselelo 33.304 učencev. Razven osnovnih sol imajo jugoslovnski Nemci 38 kmetijskih in nadaljevalnih sol, nadalje 6 madžarskih sol s 24 razredi in štirinajst gimnazij. Učni jezik na vseh solah je nemški in se državni jezik poučuje le kot predmet; tudi učne knjige so pisane v nemškem jeziku. Vrh tega je dovolila naša država ustanovitev zasebnega nemškega učiteljskega s pravico javnosti, da omogoči osnovnošolski pouk po učiteljih nemške narodnosti. To učiteljsko združuje in upravlja posebna šolska ustanova, ki je baš zadnje dni dobila ministrsko odobrenje in pravico do ustanavljanja nadaljnjih nemških sol. Nemška manjšina uživa torej poseben privilegij — izjemo od zakonitega načela, da bodi šolstvo v rokah države same.

Pretežni del naše nemške manjšine je spadal pred prevratom pod oblast madžarske krone in lahko danes primerja stanje svojeje šolstva s tasi, ko je veljal zanj Apponyjev šolski zakon. Lahko se pa tudi še danes ozre preko meje, kjer bo našel za znatno nemško manjšino le prav skromno število manjšinskih sol tipa B, ki so v prvi vrsti sredstvo za raznarodovanje.

Pa tudi izven šole vlada za našo manjšino popolna svoboda kulturnega udejstvovanja. Sam švabski »Kulturbund« ima nad 10.000 članov; poleg njega obstoji še okroglo 400 kulturnih in prosvetnih organizacij; manjšinski tisk obsega 26 različnih, političnih, kulturnih in gospodarskih glasil; nemška gospodarska organizacija izkazuje okoli 60 denarnih zavodov in veliko število drugih ekonomskih in finančnih ustanov. Politična in državljanska ravnopravnost je za člane manjšin enaka, ko za vse ostale državljane.

Pri tem položaju se tudi nam ni treba umikati pred objektivno sodbo mednarodne javnosti. Želimo le, da bi se izvajale manjšinske konvencije tudi napram našim manjšinam s podobno širokogrudnostjo.

Želimo pa tudi, da bi manjšine v naši državi tudi spoznale in priznale zaščito, ki jo uživajo in iz svojega položaja izvajale prave posledice.

Lipski proces se nadaljuje v Berlinu

Berlin, 9. oktobra. AA. Po dvotedenski razpravi zoper požigalce Reichstaga v Lipskem se bo proces nadaljeval jutri v Berlinu, in sicer v dvorani nemškega državnega zbora. Proces bo trajal še več tednov, ker je treba zaslišati še okoli 100 prič, med njimi zlasti bivšega načelnika berlinskih gasilcev in več ognjegašev, ki so bili prvi na kraju požara. Sodišče se bo potem zopet preselilo v Lipsko, kjer se bodo začeli govoriti državne tožila in zagovornikov, nakar bo proglašena sodba.

Dollfuss napoveduje še ostrejši kurz

Dunaj, 9. oktobra. AA. Zvezni kancelar dr. Dollfuss je imel svoj prvi govor po atentatu v svojem rojstnem kraju Kinnbergu v Spodnji Avstriji. V njem je izjavil, da ne bo kolebal in da bo uporabil vsa državna sredstva proti ljudem, ki ogrožajo mir. Tega pa ne bo storil iz maskevalnosti, ki jo odklanja, temveč iz dolžnosti, da ohrani mir v vsej Avstriji.

Kandidatne liste za občinske volitve

Pristojna okrajna sodišča so odobrila nadalje naslednje kandidatne liste za občinske volitve:

Srez: Črnomeljki

Črnomelj okolica (2): Anton Grahek, pos. v Otovcu.

Srez: Celjski

Šmartno v Rož. dol. (2): Anton Potočnik, župan in Fr. Ježernik, pos. v Rupah; Težarje (2): Joško Čajhen, pos. in Fr. Dimec, pos. v Težarjih; Vojnik: Leop. Klančnik, pos. v Vojniku.

Srez: Dravogradski

Dravograd: Fr. Mori, pos. sin, Vič.

Srez: Kamniški

Domžale (2): dr. Matija Hočevar in Ivan Vrečar, miz. mojster; Mengoš (2): Fr. Kosce, kmet v Vel. Mengšu in Avg. Suštaršič, mizar v M. Mengšu; Trzin (2): Miha Colnar st., pos. in Anton Kopic, pos.

Srez: Kočevski

Kočevje okolica: Jos. Jaklič, posestnik.

Srez: Kranjski

Šenčur (2): Jak. Šter, posestnik na Visokem in Ant. Umnik, pos. v Šenčurju.

Srez: Murskosoboški

Bodonci (2): Hodošek Ludovik, posestnik v Zevkovich in Maršek Rudolf, gostilničar v Bodoncih; Cankova: Vogler Viktor, gostilničar in trgovec v Cankovi; Gornja Lendava (2): Bokan Josip, posestnik in pismonoša, Gornja Lendava in Bačič Franc, posestnik v Gornji Lendavi; Gornji Petrovci: Bohar Adam, posestnik v Stanjevcih; Gornja Slaveča (2): Fartek Janez, posestnik v Kuzmi in Sabo Franc, posestnik v Dolenci; Slavoč: Krizevec: Kučan Peter, pos. v Krizevcih; Kupšinci (3): Titan Janez, posestnik in gostilničar, Černelavci, Guder Jožef, posestnik v Vanči vasi in Norčič Ivan, posestnik v Kupšincih; Mačkovec (2): Kossek Ludvik, posestnik in trgovec v Mačkovcih in Car Aleksander, mlinar in posestnik v Dankovcih; Martjanci (2): Vezir Geza, posestnik in gostilničar v Martjancih in Kovčič Koloman, posestnik v Martjancih; Murska Sobota (2): Hartner Ferdinand, industrialec v Murski Soboti; in Koder Anton, notar v Murski Soboti; Murska Sobota okolica (4): Celec Ferdo, ravnatelj posojilnice v Rakicanu, Kovač Alojz, kovač v Bakovcih.

Volitve v Delavsko zbornico

Opozarjamo vse občinske organizacije JNS in krajevne agitacijske odbore, da je zadnji rok za zahtevo po glasovnicah za pismene volitve 14. oktobra. Zato naj vsi volilni upravičenci, ki volijo pismeno, zahtevajo drempe glasovnice od glavnega volilnega odbora v Ljubljani. Zahtevo po glasovnicah, ki bodo prišle po 14. oktobru se ne bodo upoštevale. Sreskim organizacijam JNS smo razposlali potrebne formulare za zahtevo po glasovnicah. Ako še niste dobili tožadnega materiala vprašajte nemudoma sreska tajništva JNS ali pa tajništvo Narodne strokovne zveze v Ljubljani. Lahko pa tudi sami poberte podpise dotičnih volilnih upravičencev, pri tem pa morate navesti ime volilnega upravičenca, njegovo stanovanje in pa ime in kraj delodajalca. Vse te zahteve po glasovnicah je treba poslati glavnemu volilnemu odboru za volitve v Delavsko zbornico v Ljubljano, ki bo potem razposlal upravičencem glasovnice in kuverte. Volilni upravičenci naj prejete glasovnice dajo v kuverto, ki bo naslovljena na glavnemu volilni odbor v Ljubljani, in to tako, da bo v kuverti modra glasovnica cela, ostale pa strgane. Kuverto je treba zalepiti. Vse pošiljke morajo biti frankirane, ker jih drugače Glavni volilni odbor ne bo sprejel. Pismeno glasujejo volilni upravičenci iz vseh onih krajev, kjer ni rednega krajevnega volišča. Poleg tega glasujejo pismeno tudi oni volilni upravičenci, ki so dejansko zaposleni več kot pet kilometrov daleč od rednega krajevnega volišča. Vsi ti volijo pri glavnem volilnem odboru v Ljubljani. Spznam vseh teh krajev smo razposlali sreskim organizacijam JNS, bodo pa v kratkem še javno razglašeni. Se enkrat: zahtevajte glasovnice za pismene volitve do 14. oktobra. Glavni akceljski odbor.

Sestanek vseh zaupnikov in članov glavnega akceljskega odbora se vrši drevi ob 20. uri na občajnem kraju. Na dnevnem redu je nadaljevanje razprave o propagandi za listi nacionalnega delavstva in nameščenstva.

Kongres francoskih radikalov

Pariz, 9. oktobra. n. Na poslednji seji kongresa radikalno-socialistične stranke je bila sprejeta resolucija, ki izreka popolno zaupanje Daladierjevi vladi. Resolucija na obzirlje zahteva, naj vlada poskrbi, da bo oživila mednarodna trgovina, zlasti pa trgovina med Francijo in njenimi kolonijami. Politični krogi računajo, da bodo socialisti v bodoče opustili načelno borbo proti vladi, ker se v parlamentu z vsakim dnem večča desničarska opozicija.

Ustavitve »Arbeiter Zeitung« za mesec dni

Dunaj, 9. oktobra. g. Vlada je danes za dobo enega meseca ustavila socialno demokratski list »Arbeiter Zeitung«.

Proslava rojstnega dne albanskega kralja

Tirana, 9. oktobra. AA. Včeraj so v prestolnici in po vsej državi na svečan način in z navdušenjem proslavili rojstni dan Nj. Vel. kralja Zoga I. V Tirani je pred kraljevim dvorom defilirala impozantna povorka predstavnikov raznih ustanov in društev, ki so vzklicali Nj. Vel. kralju in kraljici nekemu domu.

Martinek Anton, posestnik v Satahovcih in Rajner Martin, posestnik v Krogu; Petroča: Kolmank Josip, posestnik v Večeslavcih; Prosenjakovi (2): Hack Josip, posestnik v Selu in Varga Koloman, trgovec in posestnik v Prosenjakovcih; Puconci: Kuhan Stefan, mlinar in posestnik v Puconcih; Rogasevci: Unger Mihael, posestnik v Srdci; Strukovci: Savel Aleksander, posestnik v Uzevcih; Salovec (2): Stefanek Franc, posestnik in gostilničar v Salovecih in Žižko Janez, posestnik v Salovecih; Tešanovci (2): Antalič Vincenc, posestnik v Vučji gomili in Kuhan Stefan, posestnik v Tešanovcih; Tišina (3): Cigler Ivan, posestnik v Murskih Petrovcih, Sitko Stefan, trgovec in posestnik v Tišini in Gabor Franc, posestnik v Tropovcih.

Srez: Ptujski

Breg (2): Ig. Muzek, pos. Sp. Breg; Ptuj-ska gora (2): Jak. Rodošek, kmet, Slape in Iv. Marinič, pos. v Dolenci; Slovenja vas: Fr. Zupanič, pos.; Sv. Urban (2): Josip Zelenik, pos. v Levanjcih; Trnovska vas: Iv. Krajnc, pos. Bis.

Srez: Šmarski

Kozlje (2): Jos. Podlinsk, rest. v Kozlem; Pilštanj: Mat. Tacer, kmet, Gubno; Planina pri Sovinici (2): Mih. Romih, pos. v Selah; Pristava: Ed. Suppanz, velepos.; Rog. Stalina okolica (2): Iv. Verk, posestnik; Rogatec: Jak. Prah, kmet v Brezovcu; Silvnica pri Celju: Jurij Lesjak, pos.; Šmarje pri Jelšah (2): Miha Skale, pos. v Mal.; Pristavi in Ivan Turk, pos. Belo; Zetale (2): And. Jus, pos. Dobrina; Zusem: Flor. Gajšek, pos. v Loki.

V Kranju samo ena uradna lista JNS

Beograd, 9. oktobra. v. Glavni odbor Jugoslovnske nacionalne stranke je danes sprejel posebno vlogo občinske organizacije JNS v Kranju, ki na osnovi zaključka te organizacije in potrdila sreskega odbora JNS za srez Kranj sporoča, da je za mesto Kranj postavljena samo ena uradna lista naše stranke. Predsednik glavnega odbora JNS g. Nikola Uzunović je danes poslal krajevni organizaciji JNS v Kranju naslednji brzojav: »Glavni odbor JNS proglasa listo krajevne organizacije JNS v Kranju s nosilecem g. Cirilom Pircem za službeno listo Jugoslovnske nacionalne stranke za mesto Kranj.«

Titulescu v Varšavi

Varšava, 9. oktobra. AA. Ob 12.45 se je pripeljal v Varšavo rumunski zunanji minister Titulescu. Na postaji so ga sprejeli poljski zunanji minister dr. Beck in poslaniki Male antante.

Varšava, 9. oktobra. AA. Predsednik republike je priredil rumunskemu zunanjemu ministru Titulescu na čast kosilo. Titulescu je nato obiskal predsednika poljske vlade in maršala Piłsudskiego, s katerim se je dolgo razgovarjal. Popoldne je šel na sovjetsko poslanstvo.

Razpust parlamenta in nove volitve v Španiji

Madrid, 9. oktobra. AA. Ministrski svet je na dopoldanski seji podpisal odlok o razpustu parlamenta. Odhajajoč s seje je novi ministrski predsednik Martinez Barrios poudaril, da je vlada sprejela sklep o razpustu parlamenta soglasno. Volitve bodo 19. novembra, novi parlament se bo sestel na prvo sejo 8. decembra.

Spopad z bolgarskimi komitaši

Skoplje, 9. oktobra. AA. Predvčeršnjim ob 20.30 je pet bolgarskih teroristov vdrl pri vasi Pavlje v srezu Bosilgradu preko bolgarsko-jugoslovnske meje. Pričeli so streljati na naše obmejne straže in vrgli proti njim tudi dve bombi, ki sta eksplodirali, ne da bi povzročili kako škodo ali zahtevali kako žrtev. Naši obmejni stražniki so končno bolgarske komitaše prisilili, da so se umaknili nazaj v Bolgarijo.

Davi ob 5.40 je odšel graničarski vodnik poročnik Božidar Jović v spremstvu graničarskega redova Stanka Stojanovića na kraj dogodka. Blizu meje je na naši strani našel 25 nabojev za puške Manlicherjevega sistema, drobce obmejne bombe, ki sta eksplodirali in globoko razliti zemljo, ter še dve neeksplozirani bombi, obe sistema Odrin z značkama »S 5«. Dva metra od meje pa je ležal poln nahrbtnik. Nič hudega slučaj, je redov Stojanović hotel nahrbtnik dvigniti. Tedaj pa je v njem eksplodiral peklenjski stroj, ki je graničarja hudo ranil. Tudi poročnik Jović je dobil manjše poškodbe. Stojanović je kasneje podlegel poškodbam.

V smislu obstoječe konvencije so naše obmejne oblasti obvestile o dogodku najbližjo bolgarsko obmejno stražo, da se uvede skupna preiskava, toda Bolgari so preiskavo odbili. Naše oblasti bodo zato zahtevale intervencijo bolgarskih višjih obmejnih oblasti.

Združitev nemških dežel

Berlin, 9. oktobra. AA. Od 1. januarja 1934 dalje bosta deželi Mecklenburg-Strelitz in Mecklenburg-Schwerin združeni v eno samo. Ta združitev je prva spojitve dveh nemških dežel, odkar je Hitler prišel na oblast. Vzrok je v štednji in v poenostavitvi uprave.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, pričakovati je slabo vreme. — Situacija včerajšnjega dne: Na jugovzhodu in severozahodu Evrope se je pojavil vpliv barometrske depresije. Zato je pritisk padel za 1 do 5 mm, zlasti na zapadu. Temperature so narasle za 1 do 8 stopinj, zlasti v severnih krajih države. — Danjska vremenska napoved za torek: Milo deževno vreme.

Naši kraji in ljudje

Naš kralj in voditelj

Ob povratku Nj. Vel. kralja in kraljice v domovino

Po štirinajstodnevni odsotnosti se je v nedeljo naša kraljevska dvojica vrnila v Jugoslavijo. Naš ponosni »Dubrovnik«, ki je Nj. Vel. kralja in kraljico srečno vozil po dolgi morski poti iz Črne morja, ju je v nedeljo zjutraj pripeljal v Boko Kotorsko, kjer sta se izkrcala in se čez Črno goro in južno Srbijo v av-

ta, s tem pa tudi ugled in vpliv naše države.

Zopet enkrat smo ob tej priliki videli, kako neprecenljiv dar nam je poklonila usoda, da nam je dala vladarja in voditelja, kakršnega je naš kralj Aleksander. Kakor je njegovo uspešno delo v domovini vse posvečeno notranji okrepitvi

tomobilu vrnili v Beograd. Še s večjim navdušenjem kakor običajno, je prebivalstvo povsod, koder sta se vozila, pozdravljalo naš dragi kraljevski par.

V mislih se je pridružilo prebivalstvu teh krajev tudi ljudstvo v vseh drugih pokrajinah Jugoslavije. Ves narod z ljubeznijo in hvaležnostjo pozdravlja svojega kralja in voditelja, ko se s svojo vzvišeno življenjsko družbo vrača v domovino. Saj je ta štirinajstodnevna pot še bolj utrdila popularnost našega vladarja in še poglobila zaupanje, ki ga ima vanj ves jugoslovanski narod. V enaki meri je v mednarodnem svetu še povečala ugled našega velikega vladar-

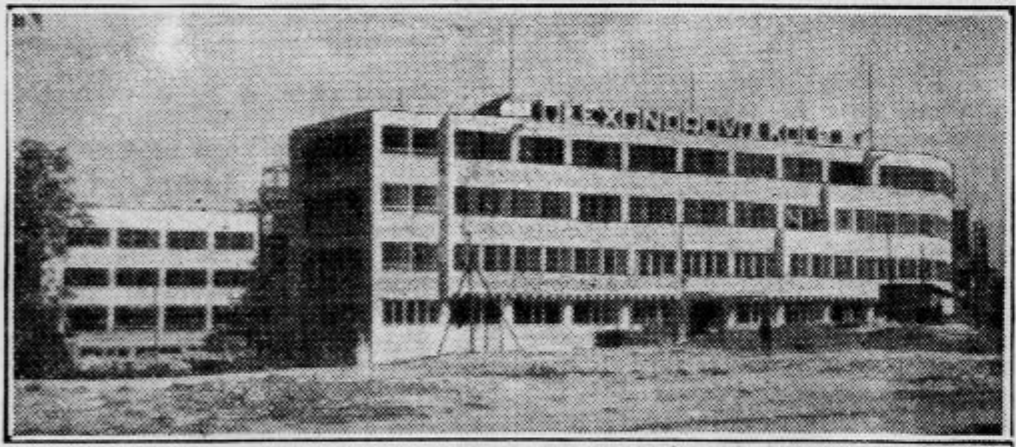
države, njenemu napredku in razvoju, tako je njegovo potovanje nam in svetu na novo pokazalo, da gredo tudi njegova stremjenja v zunanem svetu edino za okrepitev miru in za ustvarjanjem prijateljskega sodelovanja med narodi in državami. In svet, v kolikor ima enake želje in cilje, je videl ter s priznanjem zabeležil velike koristi, ki jih lahko rodi in jih je deloma že rodila res državniško velikopotezna iniciativa našega vladarja.

Ponosni smo na svojega kralja, hvaležni smo usodi, da nam ga je dala, iskreno hvaležni njemu samemu za njegovo veliko delo in stremljenje.

Zivel kralj! Živela kraljica!

Aleksandrov akademski dom v Pragi

Praga, 9. oktobra
Ta mesec bo svečano odprt nov jugoslovanski studentski dom, imenovan Aleksandrov kolej, ki ga je zgradila JČ-Liga v Pragi. O domu samem smo nedavno že obširneje poročali, zanimalo pa bodo gotovo

še naslednje podrobnosti. Dom bo središče jugoslovanskih studentov, ki jih je v Pragi povprečno okrog 300 letno. Na ta način bo ugodno davni potrebi naše omladine, ki je doslej bila nameščena v zatohli zgradbi, ali pa je životala po nehihijskih zasebnih stanovanjih velemeta. Glavno za slugo za zgradbo naših studentov v Pragi ima g. dr. Peter Zenkl, velik prijatelj našega naroda, upravnik centrale zavoda za socialno zavarovanje. G. Zenklu je uspelo dobiti od vlade CSR podporo za odplačilo stroškov v roku 20 let, od občinske uprave pa zemljišče. Načrte je izvršil arhitekt g. Nikola Dobrovič, po rodu iz Novega Sada, ki je bil med prvimi jugoslovanskimi študenti, ki so po prvini študirali v Pragi.

Dom je projektiran v čisto modernem slogu. Celotna konstrukcija je iz armiranega betona, medprostorje je izpolnjeno

s specialno opako. Zgradba ima obliko črke H z dvema organsko vezanimi dvoriščema, kjer je tudi tenišče. Studenti bodo stanovali po eden ali po dva v sobi. Po dve sobi imata skupno prednoba z umivalnikom, s toplo in hladno vodo, s plinsko peč-

jo in omaro za obleko. Sobe so določene samo za prebivanje in nemoten uk. Dom ima veliko skupno biblioteko s čitalnico, dvorano za predavanja in zabave, lokale za razne organizacije, veliko dvorano za risanje, sončne terase na ravni strehah, skupno obednico, s kuhinjo in pralnico, vse na centralno kurjavo. Zazidanega je 25.000 m², zemljišče pa meri 3300 kvadratnih metrov. Celotni stroški iznašajo 5 in pol milijona Kč. Arhitekt Dobrovič je delo stalno nadzoroval. V domu je prostora za 160 studentov in 20 studentk. Tretjina mest je rezerviranih za čehoslovanske študente, da lahko enako število jugoslovanskih dijakov stanuje v čehoslovanskih domovih. Tako naj se dijaki obeh bratskih narodov čimbolj spoznajo med seboj. Prvi sprejema JČ-Liga v Pragi II., Mikolandska ulica 7. Mesečno plačilo je 180 do 200 Kč.

Polkovnik Karel Potočnik †

Škofja Loka, 9. oktobra

Spet je zavihrala s Sokolskega doma v Škofji Loki črna zastava. Bela žena je iztrgala iz naše srede vrliga moža, polkovnika g. Karla Potočnika, starega šele 46 let, ki je preminil, zadet od kapi, na lovu v Kokri. Pokojnikovo truplo so pripeljali v nedeljo proti noči na njegovo stanovanje v Dolenčev grad v Stari Loki.

Industrijec g. Franc Dolenc mlajši, pokojni polkovnik g. Karol Potočnik, trgovec g. Vizjak iz Ljubljane in še trojica drugih gospodov so se odpravili v nedeljo zjutraj v Dolenčev lovišče v Kokro. Dan je bil izredno lep. Bilo je nekaj po deveti uri, ko je ustrelil g. Potočnik gamza. Po streli je prišel k njemu lovec g. Černic, ki se je napotil takoj za sledom, ko je polkovnik pritrdil, da je žival zadel. G. Potočnik se je potem odstranil od svojega stojišča za nekaj korakov in od tedaj ga ni nihče več videl živega. Ko je prišel lovec g. Černic nazaj, je našel g. Potočnika po kratkem iskanju kraj steze brez znakov življenja. Svede je o žalostnem dogodku hitro obvestil ostale člane lovske skupine Ker so menili, da se bo pokojnik vendarle še dalo pomagati, so ga izkušali obuditi z umetnim dihanjem. Poslali so po zdravnika dr. Bežka iz Kranja in so g. Potočnika na Dolenčevih nosilnicah prenesli v Kokro. Nato pa so ga še vedno v trdnem prepričanju, da je živ, prepeljali v Staro Loko.

Pokojnikova soproga je bila na izprehodu na Kamenitniku, ko je vozilo z umrlim soprogom pasiralo Staro Loko. Gospo so z vso obzirnostjo poklicali na dom. Kakor da bi bila že slutila najhujše, je gospode, ki so ji prišli povedat žalostno vest, prekinila z vso odločnostjo, naj ji ničesar ne prikrivajo. Industrijo g. Francu Dolencu starejšemu je pripadla huda naloga, da je soprogi tragično smrt njenega moža objasnil. Truplo pokojnika so še istega večera položili na mrtvaški oder v gradu, odkoder bo tudi pogreb.

Pokojnik se je rodil 1888. v Beljaku, v a. o. vojsko je stopil 1907. V svetovni vojni se je boril na raznih frontah in je bil ranjen, po prevratu pa je pihel na Korosko. Imel je zlato medaljo za hrabrost in še tri lepa odlikovanja. Bil je dalje časa adjutant polka »Triglavskega«, slednjič pa pomočnik komandanta 1. plan. pešpolka in je prišel v Škofjo Loko l. 1931. V pokoj je stopil 31. julija 1932. Osebnost je bil gentleman, dober, pravičen, vojakom pravi oče, oficir, ki je zaslužil vse spoštovanje in ugled.

Pred ustanovitvijo Ljudske univerze v Ljubljani

Pretekli teden se je na povabilo Zveze kulturnih društev v Ljubljani vršil v mestni posvetovalnici širši sestanek, ki je razpravljal o ustanovitvi Ljudske univerze v Ljubljani. Na sestanku so bili zastopniki: univerza, mestna občina, zbornica za TOI, delavska zbornica, narodno gledališče, državna knjižnica, radio Ljubljana in Novinarsko združenje. Posvetovanje je otvoril predsednik ZKD direktor Jug, nato pa mu je kot zastopnik mestne občine predsedoval dr. Bohinec.

Predsednik in tajnik ZKD direktor Jug in dr. Mihelak sta v uvodnih referatih poročala o sedanjih pripravah za Ljudsko univerzo. ZKD je pri vseh merodajnih činiteljih našla polno razumevanje in povsod dobila zagotovilo ne le moralne, marveč tudi materialne podpore, tako da ta obstoj in delo Ljudske univerze že zagotovljeno. Ta institucija naj centralizira in sistematično organizira in vodi ljudsko izobraževalno delo. Prirejala bo predavanja in redne tečaje. Prostoro bo dobila v novi zgradbi bo trgovske akademije. Ljudska univerza bo nepolitična ustanova, v upravi zastopnikov vseh onih korporacij in organizacij, ki jo bodo materialno in moralno vzdrževale (mestna občina, univerza, zbornica, kulturne organizacije itd.).

V imenu mestne občine je obč. svet, dr. Bohinec dal zadtilo, da bo občina takoj odlično kulturno ustanovo kar najbolj podpirala. Rektor univerze dr. Slavič je pozdravil akcijo za ustanovitev Ljudske univerze in obljubil sodelovanje univerze in proforskega zbora. V enakem smislu so se izjavili dr. Pretnar za zbornico TOI, Oton Zupančič za gledališče, dr. Zirovnik za odvetniško zbornico in Filip Uratnik za delavsko zbornico. Ta je še podčrtal potrebo, da Ljudska univerza ne sme postati morebiti konkurenca že obstoječim ljudsko-prosvetnim organizacijam, marveč mora biti njihova osrednja matica, ki jih bo vsestransko podpirala.

Govorili so še prof. dr. Kolar, dr. Bajč in drugi, kakor je bil izvoljen ožji pripravljalni odbor, da bo pripravil statut Ljudske univerze in pospešil ustanovitveno akcijo. V odboru so zastopniki univerze, občine, trgovsko-obrtna in delavske zbornice ter Zveze kulturnih društev.

Šolska poliklinika pod novo streho

Iz podiračje se Deckerjeve barake se preseli v palačo Dunav

Ljubljana, 9. oktobra

Državna šolska poliklinika, o katere stanovanjski zadregi je »Jutro« nekdaj pisalo, je vprašanje strehe začasno rešila na ta način, da je za svoje ordinacijske prostore najela trisobno stanovanje v drugem nadstropju palače Dunav na Aleksandrovi cesti. Stara Deckerjeva baraka na dvorišču državnega učiteljskega, ki je doslej služila polikliniki za domovanje, je v tako razdrten stanju, da v deževnih jesenskih dneh nikakor ne more biti več za rabo. Zaman je poliklinika z vsem trudom že nekaj mesecev iskala novega kvartira, zaman je trkala na vseh vratih, za katerimi so instance, ki bi morale skrbeti za nemoten prosep tak važnega socialnega zavoda. Stroške za prostore, ki jih je zdaj našla v Dunavu, bo morala do pričetka novega budžetnega leta kriti iz budžetne postavke za zdravlja, zaradi česar bo morala seveda skrbeti oddajo zdravih bolnim šolskim otrokom. Upajamo pa, da se bodo vse težave, ki jim je poliklinika v zadnjem času skoraj neprestano izpostavljena, enkrat

ALBUS

terpentinovo milo
odstrani vso nesnago
in varuje Vaše perilo.

za vselej končale s tem, da bo ta zavod, katerega naloga je, da stalno bdi nad zdravjem 10.000 šolarčkov in dijakov, že vendar prišel do lastne zgradbe. Mestna občina je polikliniki že zagotovila stavbišče pri Sv. Jožefu, toda zaradi neurejenih formalnosti se izvedba tega načrta še zmerom odlašala od Kalendas graecas.

Koliko večjo pozornost bi poklicana javnost morala posvetiti šolski polikliniki, dokazuje tudi dejstvo, da ta državni zavod pri skromnih razpoložljivih sredstvih do- slej ni mogel organizirati tudi posebne ordinacije za tuberkulozo, ki je med dijaki silno razširjena, in se je morala državna poliklinika v tem pogledu doslej nasloniti na Protituberkulozni dispanzer, ki se vzdržuje iz zasebnih sredstev. Ta način bo- rbe proti tuberkulozi med šolsko mladino nikakor ne zadošča. Pripetilo se je že, da je dijak z odprto tuberkulozo nemoteno zahajal v šolo in tako neprestano nevarno ogrožal zdravje svojih součencev do konca šolskega leta, ko je bil poslan v dispanzer in ga je ta izločil. Nekateri primeri so bili izsledeni prepozno. Ljubljanski dispanzer, ki se sam s težavo prebija ob zasebnih sredstvih, je siromašnim učencem brezplačno dajal umetni pnevmotoraks, dočim imajo vse druge poliklinike v državi lastne dispanzerje. Zagreb in Beograd imata za tuberkulozne učence posebne gozdne šole, ki nudijo otrokom možnost pouka, zdr- ženo z zdravljenjem. Z enako intenzivnostjo bi bilo treba pri nas poskrbeti, da se za bolno šolsko mladino, ki je neodložljivo potrebna zdravljenja, za vsako ceno naj- dejo sredstva, kakor jih najdejo drugod.

Kongres Jedinstva slovanskih žen

Beograd, 9. oktobra

Tretji kongres »Jedinstva slovanskih žen« se bo letos vršil v Beogradu od 15. do vključno 17. oktobra. Pobuda za osnova- nje tega združenja je prišla iz Prage, kjer so leta 1928 neodvisne čehoslovanske žene z gospo Smolaj-Čapkovo na čelu in ob so- delovanju Jirke Karasove osnovale »Jedno- to slovanskih žen«. Ideja je takoj dobila zadovoljiv odziv zlasti v Jugoslaviji. Že ob koncu l. 1929. je praska Jednota orga- nizirala prvi kongres, na katerem je bilo udeleženi poleg štirih delegatki iz Poljske tudi 9 Jugoslovenk. Tu so se kongre- sistke bolje spoznale med seboj in so bili ustvarjeni prvi temelji skupnega dela.

Kakor v prestolnicah CSR in Jugoslaviji je bilo nato ustanovljeno enako udru- ženje še v Varšavi, kjer so se združile naj- uglednejše poljske javne delavke. Od 1929 je zatorej Varšava postala središče dela in je prevzela vso inicijativo. Tam se je tudi vršil drugi kongres. Določena so bila pravi- la in smernice dela, ki so predvsem v stremljenju po medsebojnem spoznavanju slovanskih narodov na kulturnem, social- nem in gospodarskem področju, gojitev in razvoj slovanskih kultur in čim ožje me- dsebojno sodelovanje na vseh mednarodnih področjih. Posebno je naglašen popolni ne- politični značaj združenja. Veliki motri- naj se dosežejo s stalnim kontaktom med slovanskimi ženskimi organizacijami, s ko- ordiniranjem delovanja ženskih društev, z organiziranjem sestankov in kongresov, s potovanji v slovanske države, s spoznavan- jem slovanskih kultur, književnosti, li- tem umetnosti in glasbe, s propagiranjem slovanskih idej v tisku in slednjič z izme- njavo ženske mladosti, da bodo mlade Poljakinje imele priložnost spoznati Čehoslova- kinje in Jugoslovenke in obratno. Tako bo že v mladosti vsajena ljubezen za bratske narode. Vsaki dve leti pa naj se vrši kon- gres v eni izmed prestolnic treh slovanskih držav, na katerem naj se prerešajo uspe- hi dela.

Letos je Varšava pripravila in organizi- rala kongres, ki se bo vršil v Beogradu in tako bo naša država prevzela za dve leti inicijativo za celotno poslovanje. Varšava je izdelala podroben program. Na kongres je Beograd povabil Hrvatice in Slovenke, ki bivajo v prestolnici, kakor posebej še Zagreb, Ljubljano, Sarajevo in Split. Pri- spelo bo sedem delegatki iz Poljske, še znatno večje število pa iz CSR. Pridejo menda tudi Bolgarke in pa Rusinje iz emi- gracije. Gotovo vsa javnost želi, da bi kongres imel čim boljše uspehe in prid brat- stvu slovanskih narodov.

Tri gospodarska poslopja žrtve ognja

Sv. Loorenc na Dravskem polju, 9. oktobra

V eni zadnjih noči oktobra 23. ure je pre- budil velik ogenj prebivalce Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Goreti je začelo v skednju posestnika Martina Eberla, ki pre- biva v Mariboru, medtem ko uživata po- sestvo kot užitkarja Jakob in Lucija Eber- lova. Ogenj je uničil zgradbo, ki je bila krita s slamo, dalje leseno kolarnico in svinjarni. Zgorelo je v poslopju 25 metrskih stotov sena, 8 metrskih stotov slame, več vozov, skoro vsi poljski pridelki in okoli 100 kg težka svinja.

Ogenj se je kmalu prenesel na sosednje poslopje posestnika Smolnikarja Jožefa, kjer je istotako uničil z opeko krit hlev. Dalje je zgorela tudi kolarnica s 120 stoti sena, 20 stoti slame, poljskim orodjem, 5 svinjami in 40 kokošmi.

Ko ognja niso mogli takoj udušiti, ker je bilo na kraju nesreče le domače gasilno društvo, se je vnel še skedenj posestnika Antona Pulka in lesena kolarnica. V tem poslopju je zgorelo 100 stotov sena, 40 stotov slame, več vozov in poljsko orodje. Vsa škoda je le delno krita z zavaroval- nino. Kako je začelo goreti, je neznano. Ni izključeno, da je ogenj nastal zaradi nepredvidnosti kakega popotnika, ki jih je v jesenskem času po deželi vse polno ter se spravljajo k nočnemu počitku na sked- nje, kjer si svetijo z vžigalicami. Nedvom- no umestne bi bile vsake nočne straže, ki bi naj pazile predvsem na sumljive tujce.

Most v Krški vasi obnovljen

Kostanjevica, 9. oktobra

V nedeljo 1. t. m. je bila v občinski pi- sarni v Kostanjevici pod vodstvom šefa no- vomeškega tehničnega oddelka inž. Ahl- felda in cestnega nadzornika Trohe dra- ba za oddajo del za napravo državnega mostu v Krški vasi, katerega je dne 24. sep- tembra odnesla voda. Delo je izdrazil pod- jetnik in posestnik Jože Piletič iz Št. Jer- neja, ki je takoj v ponedeljek pričel z de- lom ter proti vsakemu pričakovanju polo- žil v petih dneh s 15 delavci in pod nad- zorstvom nadzornika Trohe in tesarskega mojstra Jurgoliča most na svoje mesto, da je za pešce odprt.

Tehnični oddelek je napravil s hitro od- dajo del in Piletič s hitrim delom prebi- valstvu Krške vasi veliko uslugo, da more zopet čez most ker v jesenskem času je potrebno spravljati domov pridelke in dr- va ter se mora po večini vse tovarne p- eko državnega mostu.

Les porušenega mostu so našli v vrbinj 5 km od Krške vasi, kjer je bil raztršen v daljavi 2 km. Cestno nadzorstvo kosta- njeviško je tu pokazalo požrtvovalnost, da je 5 dni stalno v blatu in vodi iskalo les in tudi našlo in spravilo na lice mesta v Krško vas ves les, tako da ne trpi cestna uprava velike škode. Kmetje ob Savi pa so splošno hvaležni nadzorstvu cest, posebno še nadzorniku Trohi, ki je bil 5 dni stalno v vrbinji do tal premočen in blaten, kakor ostalo cestno osebje. Kakor kaže, bo v ne- kaj dneh most v Krški vasi najvažnejši na progi Ljubljana-Zagreb, odprt za vse pro- met.

Pri zaprtosti in hemoroidih, motnjah v želodcu in črevesu, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu je naravna »Franz Josefova« grenčica večkrat na dan použita krasen pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri tre- bušnih obolenjih, da deluje »Franz Jo- sefova« voda sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogeri- jah in specerijskih trgovinah.

Nova žrtev fantovske lahkomiselnosti

Ptuj, 9. oktobra

V nedeljo popoldne se je spet pripetila žalostna nesreča, ki je končala s smrtjo mladega fanta. V neki vinski kleti v Saku- šaku, občina Št. Andraž v Slovenskih go- rih, se je zbrala večja družba fantov, ki so popivali. Fantje so bili kmalu omamlje- ni od šmarničnega strupa. Prišlo je do prepira in nekdo je s puško ustrelil v zrak. Fante so šli iz kleti na prosto in se še da- lje prepirali. Posestniški sin Jožef Muzek iz Smolincev je nenadno potegnil samokres, ga naperil proti posestniškemu sinu Anto- nu Kovačcu in sprožil. Strel je nesrečnega fanta zadell v trebuh, tako da je 15 minut nato izdihnil. Tedaj so se fantje razbežali. Kljub temu pa so orožniki v nedeljo po- polodne Muzka aretirali in odvedli v ptujske sodne zapore. Kovačca pa so pripeljali v mrtvašnico pri Sv. Andreju, kjer bo ju- tri opravila svoj posel sodna komisija.

Darujte za nesrečne poplavljenice

Tragedija dvojčkov. V okolici Gornje- ga Milanovca je v soboto nastal požar v zidanci Srečka Brankoviča. V Zidanci, ki je stala blizu hiše, je bil gospodar pustil ogenj, ki zaradi vetra povzročil požar. Ta- krat se je v poslopju igral Brankovičev sinko, zato je sestra, ki se je igrala na dvorišču hitela v zidanco, da bi rešila bratca. V kritičnem trenutku pa se je zrušila goreča streha in oba otroka sta zgorela v ruševinah.

DANES ZADNI DAN!
Najlepši velealpinisti film letošnje sezone!

Planine kličejo...

Luis Trenker in Luise Ullrich
Dopolnilo najnovejši Paramountov zvočni tednik

Predstave ob 4., 8. in 10. zv.

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Domaće vesti

* **Louis Adamić** o Jugoslaviji. Čičaška »Prosveta« piše da bi ugledna američka revija objavila daljši članek izpod peresa našega slovensko-američkega pisatelja Louisa Adamića pod naslovom »One Hundred Peasants, or What Next in the Balkans«. Adamić obdelava v tem članku socialne, gospodarske in politične razmere v balkanskih in vzhodnoevropskih državah v splošnem, posebno pa v Jugoslaviji. V bližnjem času pa izide v vodilnih ameriških revijah več Adamićevih prispevkov o Jugoslaviji. Harperjev Magazine, ki je lani objavil Adamićev članek o njegovem obisku Slovenije in o porokah na Slovenskem bo priobčil tretji njegov spis v katerem obravnava smrtne primere v stari domovini. »The American Magazine«, s milijonsko naklado bo v kratkem objavil Adamićevo razpravo o jugoslovenskih emigrantih v Zedinjenih državah. Na večer delavskega praznika je Adamić govoril v radiu o delavski literaturi. Ko Adamić dovrši svojo knjigo o Jugoslaviji, ki jo piše, se namerava napotiti na predavateljsko turnejo po Zedinjenih državah. Predaval bo v centrih naših naselencev med New Yorkom in San Franciscom. Govoril bo o odnosih naših naselencev do sodobne Amerike.

* **Notarska vest.** G. notar Ušlakar Ivan, doslej na Vrhniki, je imenovan za vršila dolžnosti javnega notarja v Kranju, na Vrhniko pa je imenovan za notarskega namestnika g. Mejač Anton, doslej notarski kandidat v Krškem.

Žalne plašče

in obleke za dame v največji izbiri in po najnižjih cenah pri

F. LUKIČ, Stritarjeva

* **Jugoslovenski komponisti,** ki reflektirajo na izvajanje svojih zborovskih del v Franciji, Angliji in Švici po pariškem zboru »Jadranc«, naj pošljejo partiture ali samemu dirigentu Dragu Siljancu do 31. t. m. (Maribor, Gosposka ulica 58) ali pa na naslov »Jadranc, Société Musicale Yougoslave a Paris, Paris V, 24, Rue des Ecoles. Prednost imajo krajša dela, ki bazirajo na jugoslovenski folklori. Društvo si pridržuje izbiro del, vse partiture pa priležejo v last društvenega arhiva. Pariški članec, katerih mnogi so izsolani pevci, vsi solisti pa koncertni pevci. Pariški pevski zbor »Jadranc«, ki sestoji iz mednarodnih profesionalnih pevcev, izvaja po svojih koncertih izključno jugoslovenski repertoar.

* **Predavanje slovenskega znanstvenika** v Beogradu. Na Kolarčevi ljudski univerzi v Beogradu je v nedeljo zvečer predaval univ. prof. dr. Boris Zarnik iz Zagreba. Razpravljal je o krvi kot obeležju našega poretka. Njegovo zanimivo predavanje je privlačilo mnogo poslušalcev, ki so predavatelja nagradili z živahnim pohvalom.

* **Kongres stanovanjskih najemnikov.** Izvršni odbor Saveza stanovanjskih najemnikov je 6. t. m. na svoj seji pod predsedstvom g. Marinka Katunarčiča sklenil, da se bo vršil letošnji kongres stanovanjskih najemnikov v Zagrebu dne 19. novembra.

Predsednik Saveza g. prof. Marinko Katunarčič je te dni odpotoval v Beograd, kjer je posetil ministra za socialno politiko in ministra financ, kjer je govoril o zadevi projekta zakona o zbornicah stanovanjskih najemnikov, kakor tudi o nameravanih zakonih o ureditvi odnosov med stanovanjskimi najemniki in hišnimi posestniki.

* **Jugoslovenski zvočni film.** V Splitu so prispeli v soboto voditelji in režiserji jugoslovenskega prosvetnega filma iz Beograda in za zastopniki Star-filma iz Zagreba. Kakor znano, bodo snimali na našem Jadranu prvi veliki zvočni film pod naslovom: »Život teče dalje«, katerega snov bo zajela iz življenja naših ribičev. Dne 11. t. m. bodo prispeli na Jadran operaterji in igralci, med njimi naša rojkinja Iva Rina. Film bo izdelan v našem, českoslovaškem, francoskem in nemškem jeziku. Za vse verzije pa se bodo pele pesmi po večini s primorskimi napevi iz našim jeziku.

* **Pomagaš si sama!** V današnjih časih si pomagaš gospodinjica pomagati na vse načine, da shajajo s pičlimi svojimi dohodki. Zato je vse hvalje vredno, da izdaja revija »Žena in dom« praktične gospodinjke knjige, ki so najboljše svetovalke vsaki ženi. Knjige je izšla knjiga »Pletenje in krpanje«, ki jo je priredila Angela Podgornikova. V tej knjigi, ki ima 100 strani, je sto slik in vzorcev, kaj si lahko vsaka varčnica sama spleta s majhnimi stroški. To je abecednik, kako se sama nauči pletenja in krpanja. Knjiga stane Din 30.—, naročnice »Žena in dom« pa so jo dobile za 7 dinarjev pri deseti številki »Žena in dom«, ki je izšla te dni in prinaša lepo izbrano obliko modnih novosti od preprostih oblek za ženo in otroke, pa do najmodnejših plaščev. Izbrana ročna dela, vzenje, mrežanje in kvačkanje, dajo vsaki ženi priložnost, da si okrasimo dom. Praktični sveti, ki odkrivajo skrivnosti v gospodinjstvu, ki delajo gospodinjicam navadno največ preglavic. Oddelek za vrt svetuje, kako je treba uzele posamezne cvetice, v drugem članku pa izvem, kako pripravimo cvetice-čebulnice, da nam bodo pozimi krasile sobo. Zanimiv je tudi članek o lilijah. Rubrika »Novi poklici« daje dobre nasvete materam, ki ne vedo kateri poklic naj bi izbrale za svoje otroke. Zanimiv je članek o godovih in godovnih darilih. Zvezoval listom in odgovorici, kjer bo odkrila vsaka čitateljica kaj zanimivega. Tehtno pisan je dolg članek o vzgoji otroka. — Tudi literarni oddelek ima samo izbrano čtivo. Močna je novela M. Andersena »Nexöja« Idjot. Romantična zgodba Ane E. Brosius »Njegovalec« nam kaže življenje mornarja in njegovo ljubezen, ki je močnejša od smrti. Srčkana je povest Ch. Finkeja »Slepec«. Vera Gogalova je prispevala dve črtici »Prvi sestanek« in »Socutje«. L. Mrzel nadaljuje svoj prevod romana »Marček«, ki ga je napisala slavna Rusinja Nina Smirnova. Mila Scholle-Zupančeva se je spomnila 70letne česke književnice Ružene Jesenske. Slavko Ostere pa je prinesel tonel članek o naši nadobudni pevki Aniti Mezetovi. Vladimir Regally popisuje svoje potovanje po Črni gori. Jeseni je posvečen članek »Jesen je prišla«. Indska princesa Dura Shehvar je opisala indsko ženo. Otroci imajo posebno mladinsko prilogo. Listu je priložena krojna pola z novimi, praktičnimi vzorci. »Žena in dom« stane na leto z 10 krojnimi polami Din 68.—; 5 gospodinjinskih knjig pa stane 37.—; naroča se pri upravi, Ljubljana, Dalmatinova 10-1.

* **Roblekov dom** na Begunjski ostane do nadaljnjega oskrbovan samo od vsake sobote popoldne do ponedeljka zjutraj.

* **Medveda je ustrelil.** V Iški pri Zimovem bregu je bloški kaplan K. Hren ustrelil 120 kg težkega medveda. Lovca je pogl medvedu dva strela v glavo.

* **Po pobegu iz ječe** je izvršil številne vplome. V Karlovcu je policija aretirala mehanika Krznec iz Zagreba, ki je v zadnjih dneh izvršil več vplomov v trgovine. Krznec, pri katerem so našli večje število ključev, je vplom priznal. Ta nevarni vplomlec je pobegnil iz ječe, kjer bi moral odesetiti še dve leti.

* **Profesor univerze izročil častnemu razpodišču.** V nedeljo dopoldne se je v Beogradu vršila 45. letna skupščina Srbskega zdravniškega društva. Bila je kakor še nobena do sedaj, burna. Razvila se je zlasti živahna diskusija o moralnem obnašanju članov društva. »Vreme« poroča da je bilo sklenjeno, da se izroči g. dr. Milivoj Kostić, profesor beograjske univerze, častnemu razpodišču.

* **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko** in škrobileno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u. Občinstvo opozarjamo, da bo v soboto 14. t. m. ob 20. v Unionski dvorani koncert moškega zbora varnostne straže iz Prage. Zbor šteje okrog 40 pevcev, obstaja izza prevrata in uživa v svoji domovini prav dober sloves. Za svojo koncertno turnejo po Jugoslaviji si je izbral program na podlagi katerega bomo imeli priliko slišati celo vrsto učinkovitih melodioznih in mogočnih zborov češke literature. Poznamo so pa posvetili tudi nekaterim našim zborom, ki jih bodo izvajali na svojem programu. Vstopnice od 30 Din nazdoli so v predprodaji v Matični knjižarni.

u. Centralni šolski 15. t. m. Poleg odraslejših učencev in dijakov, ki naj se po možnosti prigrisajo v dopoldanskih urah, bo letos ambulatorij sprejel novi prvi razred, da se takoj popravi vsaka poškodba na stalnih kočnikih. Lanski prvi razred pa ostane naprej pod stalno skrbjo ambulatorija.

u. Naslednja dva koncerta bosta v petek, 20. in v soboto 21. t. m. V petek 20. t. m. nastopita mlada slovenska umetnika, violinist Karlo Rupel in pianistka Zora Zarnikova. V soboto, 21. t. m. pa dobimo goste iz Trbovelj. Nastopil bo pianist Ciril Ličar s klavirskimi skladbami, dalje možki in mešani zbor Trboveljskega »Zvonca« in znameniti mladinski zbor »Trboveljski slavček«, ki uživa danes vseobširski odobor za pomoč trboveljskim rudarjem in bo ves dohodek namenjen za tamošnje pomožno akcijo. Vstopnice za oba koncerta bodo v predprodaji v Matični knjižarni.

ZA PULOVERJE PRISTNA ANGLEŠKA VOLNA

TONI JAGER, Ljubljana, Dvorni trg 1

u. Danes film »Ekstaza« v kinu Ideal. Vse številne prijatelje lepih, resnih in umetniških filmov, ki filma »Ekstaza« v Elitnem kinu Matiči niso videli opozarjamo, da bo ta film na programu danes in jutri v zvočnem kinu Ideal. Naj ne zamudite prilike in si ogledajo to prekrasno filmsko delo mladega češkega režiserja Machatega, v katerem nastopata v glavnih vlogah naš dramski umetnik Zvonimir Rogoz in Heda Kieslerjeva.

u. Trenkerjev najnovejši film »Planine kličejo...« vleče tudi pri nas. Krstna predstava Trenkerjevega filma »Planine kličejo« (Rebelle) se je v Jugoslaviji vršila v Ljubljani. Da je film močno razgalil Ljubljano, dokazujejo skoro vse razprodane predstave. Napeta vsebina, zlasti pa nedosegljiva fotografija in čarobni posnetki visokih Alp so kras tega filma, ki ga mora priznati vsak človek s še tako razvujenim okusom. Zlasti so za film navdušeni naši turisti, športniki in prijatelji lepe narave. Ker mora film že v sredo iz Ljubljane v Sarajevo, kjer ga tudi že komaj pričakujejo, naj se občinstvo z ogledom danes in jutri požiuri.

Prepričajte se o kvaliteti blaga in najnižji ceni damskega, moškega perila in drugih modnih potrebščin pri M. PIRNAT, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 22. 244

u. Zvočni kino »Dvor« in nizke cene. Sobotna otvoritev zvočne filmske sezone v kinu Dvor je prav prijetno odjeknila na ljubljansko publiko, zlasti pa so našle odobravanje izredno nizke ljudske cene 2.—, 4.— in 6.— Din (balkon 8.— Din). Program je pester in obsega vedno žurnal, šaloigro, domačo kulturo in prav napet film, ki je izval v soboto in včeraj mnogo odkritega glasnega odobravanja. Popularne cene in dobri filmi, ki bodo sledili filmu »Črna smrt« bodo privabili v kino Dvor najširše kroge občinstva, ki si želi poceni zabave in razvedrila. Film »Črna smrt« se predvaja samo še danes. Jutri bo nov spored in film »Radio patrolja«.

Z znanstvenega potovanja se je povrnil zobozdravnik

Dr. Juraj Kallay
in zopet redno ordinira

Marijin trg 3 Telefon 2782 10972

Kakšen podoba zahteva koka
Samo takšen puder, ki se dobro prime kože ter odpravi neprijeten bleščanje in masten izgled. Dobri puder mora, kakor Porenski puder, biti nevtralen na obraz, iz čiste rjave mase, popolnoma neokisljen, dobro parfimiran in v mnogobrojnih nijansah. — Vsaka polt zahteva svojo barvo pudra, ker samo s primerano barvo pudra zamorete doseči oni dobi in lepo negovan izgled. 1 škatelca Porenski pudra 34 Din. Dobro se povedo, ali po pošti pošljite Nobilex parfumerija, Zagreb, Ilica 34.

V NEDELJO 15. OKTOBRA
IZIDE PRVIKRAT

P. H.
NOVI ROMAN JUTRA

ŽIVLJENJE-FILM

USODA MLADE KNEGINJE OLGE — ŽIVLJENJE — SENCE REVOLUCIJE — MONTE CARLO — CESA JE ZMOŽNA LJUBEZEN — KONEC — KAKOR V FILMU! — NAPIETO, PRETRESLJIVO BRANJE! — VSAKO NADALJEVANJE NOV USTITEK!

Ne zamudite začetka! Naročite si »Jutro«!

u. Predavanje dr. Josipa Pretnarja o planinah Južne Srbije. SPD opozarja prijatelje planin, da bo predavanje dr. Josipa Pretnarja o planinah Južne Srbije drevi ob 20. v veliki dvorani »Unionske«. Sedeži po 10 in 6 Din, stojlišča po 4 Din za dijake po 2 Din. Vstopnice bodo na razpolago od 20. dalje v »Unionski«. Planinci, pridite vsi!

u. Nameščenci banovine in OUZD prirede prihodno nedeljo nogometno tekmo v prid poplavljenec. Pokroviteljstvo nad to dobrodelno prirediteljo je prevzel g. ban dr. Marušić Drago. V častnem odboru so pa: gg. pomočnik bana dr. Pirkmajer Otmar, predsednik OUZD-Tavčar Ivan, ravnatelj OUZD dr. Jože Bohinjec in župan dr. Dinko Puc. Ker imata banovina kakor OUZD na razpolago igralce, ki jih stalno srečujemo v prvih moštvi vodilnih klubov, obeta biti tekma zelo zanimiva in bo prišlo občinstvo na svoj račun. Tekma se vrši na igrišču Ilirije.

u. Otvoritevna plesna vaja maturantov drž. učiteljske šole bo danes točno ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Igra jazz Sonny-boy. Vljudozo zabljeli.

u. Pevski zbor Glasbene Matice. Drevi ob 20. bo vaja vsega mešanega zbora.

u. Uredništvo Jadranske zavarovalne družbe v Ljubljani daruje namesto venca na krsto pokojne soproge gospoda dr. Leo. na Skale, ravnatelja zavarovalnice Hercebosne za poplavljenca 250 Din.

u. Pevski zbor češkega zbora JUJ v Ljubljani se prične 12. t. m. ob 9. v Glasbeni Matici.

u. Plesno-sportni klub ima danes zvečer ob 20. v Kazini svoj plesni sestanek. Pridite!

u. Izgubljena je bila v soboto popoldne dama spodnji vznojni pot in Bellevue ročna damska torbica z denarjem. Ker je torbica drag spomin se prosi najditelja, da isto vrne proti nagradi v oglasnem oddelku »Jutra«.

Iz Maribora

u. Koncert praške varnostne straže. V petek, 13. t. m., se nam bo nudil koncert posebne vrste. Pevski zbor praške varnostne straže bo na turneji po Jugoslaviji najprej posetil Maribor, ki so »prva vrata« našo državo in ima zato častno dolžnost, da sprejema v odprtih rokami vse, ki pridejo k nam z dobro mislijo v srce. To svojo dolžnost je Maribor doslej vzorno vršil. Spominjamo se samo prelepih ur, ki smo jih preživeli ob priliki korporativnega obiska naše posestrime JČL iz Brna in na koncertu imenitne olomuške šeststajke pod vodstvom našega drugega dr. Vybiral. Zelo se moti, kdor bi take medsebojne obiske omaloževal. To niso bežni vtiski, ki takoj izginejo, to ni kakor beseda, ki jo takoj pozabi, to je najučinovitejši in najlepši izraz medsebojne ljubezni, ko človeku, ki ga prej nikdar nisi videl, stisne roke tako toпло kakor bratu brat. Zato pa se prav posebno veselimo teh praških stražnikov, saj so nam dokaz, da je segla ideja bratstva obeh narodov že do najširših slojev. Pričakujemo, da doživijo naš na prvem svojem nastopu dostojen sprejem.

u. Veliko zborovanje mariborskih gostilničarjev. Včeraj popoldne so zborovali tukajšnji gostilničarji, kavarjari in hotelirji v dvorani hotela »Kvarnar«. Zborovanje, ki je bilo prav dobro obiskano, je otvoril predsednik Valjak, ki je dal na posamezna poročila in vprašanja članov

potrebna pojasnila. Dne 25. t. m. bo v Beogradu vsedržavni gostilničarski kongres, ki se ga bo predvidoma udeležilo okrog 5000 gostilničarjev, kavarjari in hotelirjev. Tudi iz Maribora odpotujejo v Beograd številna delegacija in verjetno je, da bo vozil iz Slovenije v Beograd poseben vlak. Stroški za vožnjo, hrano in prenočišče so preračunani na 300 Din za udeleženca. Podrobna poročila o raznih davčnih vprašanjih o trošarini v zvezi s trošarino, pridobitno zgradarino, računskimi taksi, samoupravnimi dokladi in o drugih davčnih ter glede regulacij cen vinu v gostinah in kavarinah je podal tajnik združenja g. Križanič. O vseh točkah se je razvila živahna debata, v kateri so navajali posamezni člani konkretne primere za svoje trditve. Vsi sklepi so bili sprejeti oglasno in se je tokrat na zborovanju opazila v vsakem pogledu popolna sloga naših gostilničarjev in kavarjarijev.

u. Mariborski mestni svet in upravni odbor bosta imela svoji seji drevi na mestnem magistratu.

u. Dvorno priznanje mlademu Mariborčanu. Bilni trgovski pomočnik Franc Detiček, ki je moral zaradi bolezni opustiti svoj poklic, se z izrednim veseljem in ljubeznijo posvetil ženskemu ročnemu delu. Med drugim je izdelal na težki svili tudi krasno novo polkovno zastavo, kakor jih je prejela naša narodna vojska 6. sept. leta 1930, in jo poslal dvorni pisarni v Beograd, ki se mu je sedaj zahvalila s posebnim pismom in mu nakazala denarno pomoč 1000 Din.

u. Sreča se je nasmešnila... V nedeljo popoldne je priredila Narodna odbrana veliko tombolo na Trgu svobode in se je je udeležila ogromna množica občinstva iz mesta in okolice. Sreča se je nasmešnila naslednjim izvoljenim: 1. tombolo 3000 Din v gotovini je dobil postrešček Edo Škrobot, 2. tombolo 1500 Din zasebnika Gizele Bitermanova, 3. tombolo 750 Din sin brezposelnega delavca Janka Vindič, po 500 Din, Marija Vrablova, Josipina Longinova in Marija Lekševa, ostalih deset tombol, obstojekih iz krasnih dobikov, pa so dobili kuharica Marija Makotterjeva, Marija Ragulčeva, Josip Dani, Ivan Slakič, Marija Erneškova, Mira Filipčeva, viničarka Marija Gvajčeva, zidar Ignac Muršič, postrešček Konrad Postružnik in Fr. Ten.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer.

Film češkega umetnika
Machatega

Ekstaza

ZVONIMIR ROGOZ
in HEDA KIESLER

Samo danes in jutri!

KULTURNI PREGLED

Pismo iz Zagreba

Umetniški čezgodi v Velikem in Malem gledališču. — Gostovanje Pavle Udovič. — »Kralj na Betajnovici«.

Zagreb, začetek oktobra.

Slavna dunajska pevka Marija Némethova, ki je našemu občinstvu dobro znana po prejšnjih gostovanjih, je ponovno navdušila Zagreb. Dve njeni gostovanji pred razprodano dvorano sta pomenili polni umetniški užitek. V njenem grlu so osredotočene idealna pevka umetnost, plemenitost in finoča. Dvošena dihalna tehnika in potencirano okusno fraziranje sta poleg prepričljive interpretacije glavni karakteristiki te velike pevke. Uprav vzorno oblikuje Némethova ton, ki je v vseh legah enako divno izenačen in plemenit ter ne izgubi teh svojstev niti v najvišjih legah. Marija Némethova je gostovala v »Toskici« in v »Plesu v maskah«. V »Toskici« je pel z njo Josip Rijavec, ki je bil ta večer malo nerazpodeljen, ali se je držal vseeno hrabro. Rijavec ni omogočil s svojim nastopom, kjer bi vsak drug pevec odpovedal, predstave, temveč ji je pomagal tudi do uspeha.

V »Bajaci« in »Fedorici« je gostoval poljski pevec Mieczysław Perkowicz, ki nas nikakor ni mogel zadovoljiti. Grlu tega pevca manjka vsak sijaj, ton je stisnjen in neprodoren. Barvi glas — ki ni tenorska — in vsemu njegovemu izrazu manjka top-

lina, tako da nas ni mogel niti zanimati niti ogreti.

Zanimivejšo gostovanje smo imeli v »Rigolettu«, v katerem je nastopil mladi zagrebški pevec Marko Rothmiller. Dopravil je svoj študij na Dunaju in je dobil takoj angažma v Hamburgu, kjer je deloval leto dni. Prilike v Nemčiji so ga prišlele, da se je vrnil domov. V Hamburgu je imel najbolj laskave kritike in publika mu je izkazala neobičajno simpatijo. Rothmiller frazira izredno muzikalno, intonacija je čista, vokalizacija vzorna, a v ritmu je zanesljiv. Glas mu je mehak, plemenit in lepe barve. V nem ima dovolj modulacije za liriko in dramatiko. Najlepše mu zveni v višini, kjer postaja tenoren, tako da se samo od sebe zastavlja vprašanje, da li bi se ne dal iz tega glasu napraviti tenor. Poleg tega je Rothmiller tudi dober igralec in tako obeta za bodočnost še zelo mnogo. Tudi naše občinstvo ga je sprejelo s toplino. Gledališče je bilo polno.

Končno smo imeli še eno gostovanje v operi. Po sedmih letih je prišel k nam Pavel Marion-Vlahović, zagrebški sin, ki si je v inostranstvu stekel velik renome. Nastopal je doslej po vsej Evropi in se je šele pred nedavnimi vrnil iz Amerike, kjer je pel dve leti. Ta nad vse zanimivi pevec je dovršil glasbene študije na zagrebškem konservatoriju, nato je bil organist in dirigent v novosadskem gledališču. Med vojno je bil ranjen in v neki budimpeštanski bolnišnici je postal nanj pozoren neki zdrav-

nik, ki ga je napotil, da se je pričel učiti petja. Njegov vzpon je bil hiter: kmalu je postal ljubljenski občinstva. Nastopil je z velikimi uspehi v milanski »Scali«, newyorški Metropolitanski operi itd. Vlahović ni samo izreden pevec, temveč tudi močan muzik. Po svojih odlikah zadovoljuje tudi najstrožje umetniške zahteve in v vsaki njegovi frazi čutimo, da stoji pred nami kultiviran, subtilen umetnik. Pel je Cavaradossija v »Toskici«. Publika ga je sprejela s tako spontanim plaskanjem, da se je za hipe dozevala, da bo treba prekiniti predstavo in zadovoljiti občinstvo, ki je glasno zahtevalo ponovitve poedinih arij. Ob koncu je bilo občinstvo tako fascinirano, da ni nihče odšel iz gledališča, temveč je moral pevec neštevilkokrat na oder. Takšne navdušenosti že davno nismo videli v našem gledališču.

Edina premiera v Velikem gledališču je bila komedija Edwina Burka »To, kar se imenuje ljubezen« (This thing called love). Ta ameriška stvar je za naše pojme še preveč ameriška. Avtor obdeluje vprašanje zakona. Vidimo zakonski par, ki se neprestano prepira. Naiven človek, ki je velik del življenja prebil v rudnikih, si je zaželel srečnega in »lukega« doma, kakšnega vidi na oko, a če pogleda globlje vanj, vidi, kako je vse gnul. Naš junak zaprosi za roko neko dekle in jo vzame k sebi kot »plačano moč« z mesečno plačo. Poročila sta se in živita kakor »delodajalec in namestnik«. In sedaj sledi vse mogoči in nemogoči prizori. Moč vira ženo v njeni prisotnosti in pripelje ljubico v svoj dom: žena pa se poljubila s svojim ljubimcem pred možem, ki se diskretno odstrani,

oprostivši se, da je motil. Na koncu izve, da je bila to obojestranska ljubikolka, kako bi drug drugega napravila ljubosumna, ker se — ljubita... Če bi stvar ostala v Ameriki, bi ne imeli ničesar proti njej. Tako smo imeli dolgočasen, izgubljen večer.

Malo gledališče ni imelo toliko senzacij, a kar nam je prišlo, je bilo zabavno in polno užitka. Najprej smo imeli gostovanje mariborske pevke Pavle Udovičeve, ki je nastopila v operetni reviji »Pri belem konjičku« od Benatzkega. Pokazala se je kot simpatična hotelirka s sijajnimi odlikami. Nastopila je kot energična žena, ki ni samo strah in trepet svojih namestnikov, temveč zna s svojo pojavo tudi osvajači. Osvajala si je vse goste v hotelu in gledalec v gledališču. Čeprav je bila pevsko malo indispontirana, je pela z zvonom in ugodnim glasom v čistem hrvaškem jeziku in z jasno izgovorjavo.

Dramski studio Narodnega gledališča je izvedel reprizo Cankarjevega »Kralja na Betajnovici«, ki so ga dajali z uspehom že v prošli sezoni. Ta neustrašeno hrabro napisana drama je izvala ploskane na odprtem oderu in naše občinstvo je mnoge krepke in še danes aktualne pesnikove misli nagradilo s spontanim odobravanjem. Igra naših igralcev je bila odlična, posebno je omeniti Branka Tepavca v Rautorjevi uloži, Predraga Milanova v župnikovi, Andjelka Štimca (Maks), Viktorja Bek (Kreec) in dr.

Opereta je imela samo eno premiero, Abrahamov »Ples v Savoyu«. Paul Abraham je danes nedvomno najslajnejša zvezda na operetnem nebu. Njegova elava je za-

sijala v nekoliko uspešnih zvočnih filmih, a zlasti v opereti »Viktorija in njen huzar«. S to opereto je postlala Abrahamovo ime preko noči popularno in to s polno pravico, ker se po »Glofici Maricic« res ni rodil podobnega slager. »Viktorija« je slager kot celota in v vsaki točki. »Ples v Savoyu« se ne more primerjati z njo, nima tiste srečne, originalne, papirnice in neodoljive invencije. Samo »Tangolita«, »Passo doblen« in refren velike plesne evolucije v tretji sliki so nesporni produkti mojstra »Viktorije«, dočim ima vse ostalo pečat lahkega in brzo rutiniranega dela. Tehniška obdelava (zlasti instrumentacija) je enako rafinirana in mojstrsko vzorna in odlična. Abrahamova muzika fascinira in ima ritmično elektrizirajočo moč še tedaj, ko ne prihaja v uho z isto lahkoto, s katero se prihajali slagerji »Viktorije«. Čutili je iz nje, da jo ustvarja polnokrani muzik, pa čeprav z njo genialno nonsalano. Abraham za govoriti zanimivo še tam, kjer ne želi prav za prav nič povedati. Uverjen sem, da bi Abraham na ta način mogel komponirati brez konca in kraja. V opereti te operete se je lotil »simfonijske« muzike, a to je strašni, ki je v njem vladala, preden je postal operetni komponist. Saj je Abraham dobil na glasbenem festivalu v Donaueschingenu nagrado za svoj godalni kvartet. Sreča ga ni dolgo spremljala in dalj časa je bil kapelnik brez službe. Potem je prišla »Viktorija«, ki mu je s svojim huzarjem prinesla zaslužen oreh. Senzacija naše izvedbe »Plesa v Savoyu« je bila Erika Druzović, ki jo je res vredno videti in slišati.

Ziga Hirschler.

a. Javna razsvetljava v Kamnici. Spritno izredno močnega tujskega prometa, zlasti pa ob nedeljah, ko je običajno pol Maribora v Kamnici, je dala kamniška občina končno vendre napeljati na vasi električno cestno razsvetljavo, ki je prvič zasorela v nedeljo zvečer. Menja pa smo, da bi bilo potrebno napraviti nekaj več svetilnic tudi na podaljški ceste v Rozpoču, ki sedaj po komasaciji občin itak spada kot močan sestavni del v kamniško občino.

a. Nesrečen padec a kolese. V nedeljo je padla med vožnjo s kolese 17 letna delavka Marija Pivec z Gorice pri Mariboru in se obšutno poškodovala na glavi. Zdravi se v mariborski bolnišnici.

Iz Celja

a. V Mestnem gledališču bo prvi ob 8. prva predstava v novi sezoni. Gostovala bo ljubljanska drama, ki bo uprizorila znano veselejšo Ojge Schellpflugove »Okenca«. Abonent, ki še niso dvignili abonentskih izkaznic in izvršili potrebne plačila, naj to stori danes dopoldne do 10. ker bodo rezervirani prostori sicer oddani interesom izven abonementa.

a. Trboveljski slavček pod vodstvom zasluznega in izredno agilnega učitelja g. Zasluznega so priredili v nedeljo popoldne koncert v dvorani Ljudske posojilnice. Obiskovalci iz Celja in okolice so napolnili dvorano do zadnjega kotička. Pred koncertom je predaval skladatelj g. Emil Adamič o uspešni pomladni turneji zbora po češkoslovaški in na Dunaju. Zbor je v Celju zapel ves tarnejski spored. Vsaka pesem je bila podana dovršeno, a krepko dinamično in s fino diferenciacijo. Mladi pevci in njihov pevovodja so bili deležni viharov aplavza, ki so se stopnjevali od točke do točke. Bil je umetniški užitek, ki bo ostal vsem poslušalcem v najlepšem spominu.

a. Nadaljevanje regulacije Koprivnice. Občlana Celje-okolica je odredila, da se prične te dni nadaljevati nujno potrebna zavarovalna dela na Koprivnici. S tem bo omogočena zopet zaposlitev večjega števila brezposelnih delavcev iz celjske okolice. Ta ukrep okoliške občine pozdravlja vsa javnost.

a. Umri je v nedeljo v Zalcu v starosti 51 let krojaški mojster g. Anton Reich iz Celja. Pogreb bo danes ob 17. iz metvašnice na mestnem pokopališču. V celjski bolnišnici je umrl v nedeljo 61 letni rudar Ivan Marzidovšek iz Zabukove pri Grižah. Nadalje je umrl g. Leo Inkret, pogreb bo jutri ob 16. Blag jim spomin!

a. Smrt vesled zastupljenja s plinom. Včeraj okrog 6. zjutraj so našli 21 letnega, pri svojih starših na Dečkovem trgu 2, stanujočega instalaterskega pomočnika Leopolda Inkreta na tleh v kuhinji mrtvega. Smrt je nastopila zaradi zastupljenja s svetilnim plinom. Inkret je bil v nedeljo v družbi. Bil je dobre volje in kmalu po polnoči se je vrnil domov. V kuhinji si je vzel iz omare košček perutnine, obenem pa je najbrž odprl plinski kuhinjski, da bi si zagrel kavo, kakor je delal navadno, če je prišel pozneje domov. Očividno je pozabil prižgati plin, ki je vrel iz cevi, ga kmalu omamili in povzročil smrt. Pojavilo se so govorice o samomoru, ki so pa brez podlage. Pokojnik je bil marljiv, varčen, nadarjen in simpatičen mladenič. Bil je navdušen Sokol in izvrsten smučar. Pogreb bo v sredo 11. t. m. ob 16. iz metvašnice na mestnem pokopališču. Pokojniku bodi ohranjen časten spomin, težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

a. Kino Union. Danes ob 20.30 zvočna opereta »Sel ljubeznik in dve zvočni predigri.

Iz življenja na deželi

GROSLUPE. Glede na dopis v »Slovencu« z dne 7. t. m. si dovoljujem pisec vrst pojasniti o javni električni razsvetljavi po vasi naslednje: Ni res, da je bila napeljava javne razsvetljave pobuda društva »Krk«, pač pa je res, da je sedanji občinski odbor že leta 1932. postavil v svoj proračun primeren znesek v ta namen. Na svoji seji 9. septembra je odbor naposled sklenil, da se javna razsvetljava napravi takoj. Vse to delo bo v teku 14 dni gotovo. Društvo »Krk« ni dalo nikake pobude za napravo. Toliko v pojasnilo.

KOROŠKA BELA - JAVORNIK. Organizacija JNS vabi svoje člane, somišljenike in druge volilce, da se udeležijo volilnega zborovanja, ki bo v četrtek, 12. t. m. ob pol 9. zvečer v sokolski dvorani na Koroški Beli. Poročali bodo g. minister n. r. Ivan Mohorič, delegat banovinskega tajništva JNS in predsednik sreske organizacije g. župan Zabkar z Jesenic.

Iz Ptuja

a. Načelnik ptujskega gasilnega društva Ivan Steudte 80 letnik. Te dni je praznoval načelnik ptujskega gasilnega društva g. Ivan Steudte 80 letnico svojega rojstva. Može je Nemeč, vendar lojalen državljan in vesten gasilec. Gasilnemu društvu načeljuje od l. 1888. a v društvu sodeluje že od l. 1870. Kljub visoki starosti je še vedno aktiven gasilec. G. Steudte deluje tudi v občinskem odboru že od l. 1885. in je bil skozi 12 let podžupan (od leta 1906. do prevrata), od njegovim vodstvom se je gasilno društvo moderniziralo. Društvo ima poleg velike moderne motorne brigadke tudi večerke avto. Za svoje zasluge je g. Steudte prejel več odlikovanj, med njimi tudi odlikovanje Hrvaške in Češke gasilne zveze.

a. Kino bo predvajal v sredo in četrtek ob 20. »Bohemska ljubav« z Liano Haidovom in Oskarjem Karlweisom. Dodatek Paramountov kulturni film in Ufin tednik.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10. 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

9. oktobra
Ljubljana 7, 759,9, 18,3, 74, WSW2, 10, —;
—; Ljubljana 13, 21,4, 70, SW5, 10, —;
Maribor 7, 764,9, 17,0, 84, 10, —;
Zagreb 7, 760,9, 16,0, 82, mirno, 10, —;
Beograd 7, 762,9, 15,0, 75, SE2, 3, —;
Sarajevo 7, 768,4, 6,0, 90, NE2, 7, —;
Skočje 7, 768,0, 6,0, 90, mirno, 3, —;
Split 7, 764,0, 19,0, 65, ESE6, 7, —;
Kumbar 7, 765,7, 17,0, 70, E2, 0, —;
Temperatura: Ljubljana —, 17,0; 21,5;
Maribor 20,0, 13,2; Zagreb 22,0, 11,0; Beograd 25,5, 14,0; Sarajevo —, 1,0; Skopje —, 4,0; Split 24,0, —; Kumbar —, 15,0.

S kamero v dežel klopotev

Če taki vkup stopijo, kakor nebeški vremenar sveti Peter, organizator Gregorič in žilavo mlado društvo prijateljev Slovenskih goric, je uspeh izleta vnaprejšnjega zagotovljen. Bilo pa je še več, kakor smo pri vsem vednem optimizmu pričakovali. Organizacija je bila brezhibna do najmanjših malenkosti. Vreme je bilo čudovito. Sprejem pa je bil tako gostoljuben kakor to znajo napraviti le v prieliki Arkadiji. Krajši so kar ustvarjeni za fotomaterije, kapljica pa taka, da enake v Ljubljani nismo vajeni. In družba pestro zbrana, kakor nalašč izbrana. Niti najmanjšega incidenta ni bilo nikjer, nič pijanosti, ho, pri tem pa je bil izlet tako vesel, da ga bomo pomnili mi in Slovenske gorice.

Pot je bila lepa. Videli smo še sledove povodnj, do Celja smo gledali podre mostove in izruvana drevesa. Potem pa je postala pokrajina čedalje bolj podobna krajem, kamor smo bili namenjeni. Ormož v zastavah, na kolodvoru godba in slavo. Živahen sprejem, nasmejani obrazi, cvetje. Tako nato vsi pot. Skoro polovica je izstopila v Ormožu. Nas ostale so v Ljutomeru pozdravili z odprtimi rokami. Mestna godba nam je igrala, v sprejmu smo korakali na glavni trg. Župan gospod dr. Josip Zmavec in predsednik tujko-prometnega društva g. Ciril Mikl sta nam izrekla ljubimemu dobrodoščilo. Zahvalila sta se za sprejem pomočnik finančnega direktorja v p. g. Martin Spindler, prieliki rojak in predsednik Društva prijateljev Slovenskih goric, in slednjič še prof. Sič, ki je obljubil, da bodo fotomateriji s svojimi slikami raznesli sloves Prekipe po svetu. Podaril je prirediteljem sijajno plaketo, enaki sta bili izročeni tudi v Središču in Ormožu, delo akad. kiparja g. Nikolaja Pirnata. Skupine so se nato takoj podale naokrog, popoldne pa je bilo pravcaro romanje po goricah. Kje je bilo najlepše? Tega pa res ne vemo. Gostoljub gospod župan je povabil novinarje na bogato zakusko na svojem prijaznem domu, kjer je postregla gostom njegova ljubezna gospa Marija s svojo mlado sinah in ljutomerskimi damami. Vodja novinarske skupine g. ravatelj Jan Baukart in gospa sta nas potem odvedla na griček Kamensček v gradšč g. Frca Zemljica, odkoder je krasen razgled po vseh Slovenskih goricah. Gospa Irma, skrbna gospodinja, nam je postregla kakor pač zna odlična domača hiše, ki je sprejela pod svojo streho in na vrt že neštete posetnike. Pri imenitnem kosilu v Heroldovem hotelu smo nazdravili prireditelju izleta g. Benu Gregoriču, čigar izlet postaja zaradi svoje vzorno skrbne pripravljenosti čedalje bolj priljubljen in obiskani. Po kosilu nas je gospod župan s svojimi Ljutomerčani odvedel na sprehod na Slamnjak, kjer gospodari g. žitnik. Njegova družica, zlatolasa gospa Minka nas je sprejela pred svojim domom in kmalu smo bili spet prije, kaj zmore prielika gostoljubnosti. Zdravice, ki so prihajale res iz srca, so bile edini izraz hvalečnosti, ki smo ga mogli pokazati.

Temnilo se je že in čas odhoda vlaka ni bil več daleč, ko so po kletah zavzele poslednje čase v slovo Slovenskih goric. Kakor biser se je lesketala v soju sveč zlata kapljica 1917 in drugih letnikov... Od vseh strani so se zgrinjale na postajo množice. V Ivanjkovcih, v Ormožu in Ptujju so vstopile velike skupine, ki so se bile čez dan razpršile od Ormoža do Gornje Radgone. Vsi smo bili utrujeni, a vendar veseli, srečni. In še smo dobili vsak svoj zabojček sladkega grozdja.

Hvala vsem, ki so k temu pripomogli. Gospodu Gregoriču in gostoljubnim prijateljem iz Slovenskih goric. Blizu 800 izletnikov zdaj soglasno raznaša sloves naše ljube Prekipe. Naj nam bo pozdravljena, — še se bomo sami povabili v njen objem.

V dolenskem »paradižu«

Krasna jesenska nedelja. Po malo meglenem jutru je posijalo na ves slovenski božji svet okoli pol devete ure solnce. Prav tedaj, ko se je po zeleni Dolenski pomikal dolg poseben vlak poln mladine, vesele izletnikov, ki so se bili namenili, da obiščejo šentrupeško dolino gradov. Vlak je bil nabito poln. Zbralo se je preko 800 ljubljanskih izletnikov. Polovico jih je slo v Mokronog, polovico pa skozi Mirno v St. Rupert.

Mirna se je za sprejem gostov slavnostno odela. Raz strehe so vihrale zastave. Na kolodvoru so pa izletnike pričakovali župan mirnske občine g. Celar, mirniski župnik in drugi. Po kratkem pozdravu se je okoli pet sto izletnikov vsulo v prijazno Mirno in pričelo gostilne dobrosedno obljati. Težko, da so bile Ljubljancem kos. Godba je ves čas veselo igrala. Zajtrk se je zato še bolj prijel. In ko je zadonel rog, se je procesija ljubljanskih izletnikov, že malo razigrana, napotila med zvoki godbe »Zarja« na mirniski grad, ki je, mračni gigant davnin, vzbudil pri vseh veliko zanimanje. Ogled je trajal dobre pol ure.

Odtod je pot vodila izletnike na zgodovinski grad Rakovnik, še danes last grofovske rodbine Barbo. Njegove znamenitosti je pokazal in razlagal sam g. Barbo. Njegova opazovanja z raznimi dragocenimi zgodovinskimi predmeti spada nedvomno med najzanimivejše v dolini gradov. Izletniki so tu v vsakem pogledu prišli na svoj račun. Zadovoljni nad tako srečnim potekanjem izletnega dne so odšli iz gradu v St. Rupert, z velikanskim apetitom in od solnce, ki je uprav pripekalo, že kar utrujeni.

Goste so šentrupečani sprejeli nadvse imenitno. Najprej je pozdravila s krasno priloznostno deklaracijo deklica v bellem oblaku, mala Mihaela Gregoričeva. Nato je spregovoril šentrupeški župan g. Prah, potem šolski upravitelj Matija Brezovar. Zadnji pa priljubljeni župnik šentrupeške velike župnije g. Peter Flejng.

V šentrupeču ni nihče pričakoval tako velikega navela Ljubljancem. Kosilo je trajalo polni dve uri. Po pol tretji uri so se ljudje razšli po šentrupeški okolici. Nekateri so obiskali baziliko in grad na Veseli gori, drugi škrljevo in druge pomembnosti doline. Vinogradniki niso pustili nikogar v goro. Trta je že itak uničena po toči in tistih nekaj grozdov, ki mu jih je pustila, bo mogel sam s pridom izkoristiti.

Ves dan je bilo vreme izredno lepo. Ko se je vsa množica izletnikov zvečer spet zbrala na mirniskem kolodvoru, ni bilo skoro nikogar, ki ne bi bil vesel tega dne.

Gospodarstvo

Samoobdavčenje pri pridobitni

Prejeli smo: Davčno vprašanje postaja v zadnjem času vedno aktualnejše. Na upravičen kritik ljubljanskega občinskega sveta sta se s posebnimi komunikacijami oglašala finančna direkcija in Udruženje davčnih uradnikov in opravičuje izpodbijani postopek, češ, da je v skladu z zakonom. Glavni povod za pritožbe, v kolikor se nanašajo na pridobitno, je visoka stopnja, ki v zvezi z avtonomnim dokladami dosega izmero, ki ni v skladu s plačilno zmoglostjo davkoplačevalca. Do tako visoke stopnje, kakor jo vsebuje veljavni zakon, je prišlo zaradi tega, ker motivno poročilo k temu zakonu, priznavajoč sicer, da je stopnja visoka, naglašala, da se bo pri izvrševanju zakona priznalo načelo samoobdavčenja. Poročilo pravi, da je v tej davčni obliki najpopolneje izvedeno načelo samoobdavčenja, kar pomeni, da je ugotavljanje davčne osnove odvisno od davčnih zavezancev samih in je tedaj lahko uvideti, da odstotek stvarne obremenitve po tej obliki nikoli ne bo ogražal njihovih življenjskih interesov.

Ti motivi, ki so se navajali tudi v razpravi o davčnem zakonu v Narodni skupščini, se morejo smatrati kot obvezna zagotovitev finančne uprave, kako bo izvajala odmero. Navzlic temu pa se v praksi to zagotovilo vedno bolj pušča iz vida. V praksi se kaže tendenca številnim pritožbami državnih zaslopnikov omejitvi avtonomijo davčnih odborov in davčne odbore a predhodnimi ugotovitvami o pridobitnih razmerjih postaviti pred gotova dejstva. Te zahteve so v večini primerov za davčne odbore odvisne in nalagajo davkoplačevalcem samo nepotrebno delo, trud in razburjenje. Institucija davčnih odborov je tako izvedena, da morajo člani dobro poznati pridobitne razmere davkoplačevalcev, katerim naj ocenijo dohodke, saj obstoji za vsako obično poseben davčni odbor. Ako se v prireditnem postopanju vršijo poizvedbe in se zahtevajo pojasnila, ki morajo biti članom davčnih odborov znana, je gotovo odveč, da nalagajo s tem prireditelj omejitvi sebi delo, davkoplačevalcem pa jezo in nevoljo, posebno ker se razne ugotovitve za pridobitno problematičnega pomena. V tem pogledu navajamo n. pr., da se samo iz količine po železnici ali pošti prejelega blaga, čigar kvaliteta ni znana, še ne more sklepati na višino prometa, zasluzka itd.

Se bolj odvisne pa so v prireditnem postopanju ugotovitve zunanjih znakov dav-

* »Gradja za reformu neposrednih porez«, Beograd 1925. Izdalo finančno ministrstvo (Motivi iz predlog zakona; stran 224 — 263).

Priznanična taksa na službene prejemke

Mnogo vznemirjenja je v zadnjem času med trgovskimi krogi povzročila nenadna zahteva davčnih uprav glede taksnanja pobotnic odnosno seznamov o izplačilu mesečnih prejemkov privatnih nameštencev. Ker si prizadejati trgovski krogi večino niso na našem, kdaj obstoja v takih primerih takсна dolžnost in kdaj ne navajamo naslednje pojasnilo:

Taksa na priznanice, odnosno pobotnice, se pobira na podlagi tarifne postavke 33 taksnega zakona in znaša 1/2% od prejete odnosno potrjene vsote. Ta taksa je listinska taksa, ker se mora plačati na pobotnico, to je na listino, v vsakem primeru kadar ta listina obstoja. Tarifa pa predvideva glede te takse več izjem. Prva izjema so priznanice o prejeti najemninah, kjer velja posebna lestvica in je izrecno odredeno, da se mora taksa v vsakem primeru plačati. Nadaljnja izjema glede takse na priznanice v bančnih poslih (stalna taksa 1 Din) in glede takse na priznanice v trgovskih poslih, (ki velja za vse račune, note, poročila in podobne spise, ki jih izdajajo trgovci in obrtniki glede terjatev iz njih posla, ne glede na to ali se v njih poručuje izplačilo odn. ali so izdajatelj podpisani ali ne, v višini 25 par).

Taksa na pobotnice in seznamne o službenih prejemkih

V drugem odstavku 1. pripombe k tarif. ni postavki 33. je navedeno, da se oprostitve ne tičejo uslužbenecv, ki prejemajo plače od denarnih zavodov in drugih korporacij ter privatnih oseb in se mora ta taksa plačevati ne glede na to, ali se prejemka plače na podlagi podpisanega ali nepodpisanega seznama, bodisi, da se vključuje na tekoči račun dotičnega uradnika. Skratka, takso od 1/2% je treba plačati, ako prejema privatni uslužbenec svojo plačo na podlagi podpisanega ali nepodpisanega seznama. Ta tarifna postavka predpostavlja torej obstoj seznama, to je poimenoškega izkaza uslužbenecv in vsoto njim izplačanih mesečnih prejemkov, ne določa pa, da se morajo taki seznamni voditi, iz besedila te tarifne postavke ne sledi, da je hotel zakonodajec podvreči tej taksi sploh vsako izplačilo prejemkov, izvirajočih iz službenega razmerja med privatnim delodajalcem in uslužbenecv, temveč je takso plačati le tedaj, ako obstoja podpisani ali nepodpisani seznam. Večina trgovskih tvrdi tudi ne vodi takih seznamov, temveč vpisuje izplačane prejemke nastavljenecv neposredno v dnevnik, odnosno v blagajniško knjigo. Dokler se torej z zakonom ne določi, da je izdajanje priznanice obvezno, toliko časa tudi ni mogoče nikogar siliti, da bi vodil sezname, ki so pogoj za plačilo 1/2% takse po tarifni postavki 33. Blagajniška knjiga pa se ne more smatrati za seznam.

Zakon tudi nikjer ne navaja, da morajo delodajalci to takso z odbitkom pobirati, ne uveljavlja pa tudi nikjer sodgovornosti službovalca za to takso, torej tudi ne njegovega jamstva.

V vsakem primeru, kjer obstoja torej pobotnica ali podpisani seznam o izplačanih prejemkih, je treba plačati pol odstotka. V ostalih primerih kjer dobivajo službene prejemke uradniki ali duševni delavci (pri nas oni, ki so podvrženi pokojniškemu zavarovanju) pa je treba takso plačati le tedaj, če obstoja podpisani ali nepodpisani seznam ali če se plača knjižni na tekoči račun uradnika. Kjer ni pobotnice, niti podpisanega ali nepodpisanega seznama, niti knjiženja na tekoči račun, taksa dolžnost vobče ne obstoja. Službeni prejemki trgovskih nameštencev in ostalega trgovskega osebja (v skladiščni službi), to je pri nas osebja, ki ni podvrženo pokojniškemu zavarovanju, ne velja

koplačevalčevega življenja in njegove družine. Sklepanje prirediteljev organov iz zunanjih znakov na davkoplačevalčeve dohodke ni v zakonu utemeljeno. Zakon nikjer ne navaja, da bi se mogli dohodki, ki se naj obdavčijo, ugotoviti po zunanjih znakih. To je tudi docela naravno, saj je posebno v sedanjih časih veliko primerov, da n. pr. lesna stroka ne zasluži ničesar, živeti pa mora. Za življenje trpa svoje premoženje, ki zgineva, kjer pa premoženja ni, tam rasejo dolгови.

Iz teh vidikov moramo odklanjati insinucijo, da gospodarski krogi zahtevajo v borbi za omiljenje davčne prakse kaj nezakonitega. Njihovo prizadevanje gre edino za tem, da se varuje avtonomija javnih odborov in da se opusti v zakonu neutemeljeno ocenjevanje po zunanjih znakih. Docela se strinjamo s stališčem, na katerega se je v svoji izjavi postavilo Udruženje davčnih uradnikov, da davčno uradništvo — kot sploh finančna uprava — nima nikakršne ingerence na določitev davčne osnove, temveč samo izvaja sklepe davčnih, odnosno reklamacijskih odborov. Želeli bi le, da bi se to stališče, ki je v skladu z motivnimi poročili k zakonu, v praksi tudi izvajalo. Žal, da se prireditelji organi ne ravna po tem stališču. Obče znana je tendenca, da se predpis, če žer ne povisa, pa obdrži na predhodni izmeri, čeprav ni treba dokazovati, da so dohodki izdatno padli in ni o tem razen prirediteljev organov treba nikogar prepričevati. In v koliko primerih se skuša vplivati na sklep davčnega odbora s napovedjo pritožbe od strani državnega zaslopnika! Ali je to samo izvajanje sklepov davčnega odbora, če skušajo organi v vseni sredstvi držati odmrni predlog?

Glede izvajanja sklepov reklamacijskih odborov nečemo pisati nikakega komentarja. Dovoljujemo si samo vprašanje, kdo je preuredil ta odbor tako, da njegov predsednik, ki je zaslopnik finančne uprave, dirimira glasovanje.

Z gornjimi navedbami hočemo le ugotoviti in dokazati, da v borbi za olajšanje davčne prakse ne zahtevajo davkoplačevalci ničesar nezakonitega. Našo široko javnost, predvsem pa člane davč. odborov, hočemo opozoriti na dejstvo, da Udruženje davčnih uradnikov v svoji nedavni izjavi izrecno navaja, da davčno uradništvo — kot sploh finančna uprava — nima nikakršne ingerence na določitev davčne osnove, temveč samo izvaja sklepe davčnih, oziroma reklamacijskih odborov. Tega naj se člani davčnih odborov dobro zavedajo in naj odmerne organe, kjer bi hoteli vplivati na določitev davčne osnove, na to opozore.

dolžnost plačila takse na priznanice, četudi se ti prejemki izplačujejo na nepodpisan seznam, velja pa če se izplačujejo na podlagi pobotnice ali podpisanega seznama.

Finančna uprava, ki prej 12 let te določbe taksnega zakona ni strogo izvajala, postopa sedaj zelo rigorozno. Zahteva to takso tudi za pet let nazaj, in sicer v smislu taksnega zakona, po katerem prestante takсна dolžnost šele po petih letih. Seveda pa je mogoče tudi za nazaj terjati to takso le, če obstoja podpisani ali nepodpisani seznam odnosno če se je izvršilo izplačilo prejemkov potem vključbe n tekoči račun uradnika.

Gospodarske vesti

== Čekovne vloge pri Poštni hranilnici nadle nad 1 milijardo. Kakor znano so se čekovne vloge pri Poštni hranilnici od konca julija do konca avgusta znatno dvignile, in sicer od 902 na rekordno višino 1083 milijonov Din. Po najnovjšem izkazu za september so se do konca pretečnega meseca sicer nekoliko zmanjšale, vendar se nadalje držijo nad 1 milijardo; znašale so točno 1019,6 milijona Din (lani ob koncu sept. 833,1). Tudi čekovni promet je bil zelo velik in je znašal 5625 milijonov dinarjev (lani v sept. 4837, predlanskem 5427 milijonov) in je bil za 16 odst. večji nego v lanskem septembru. V prvih treh četrtletjih letošnjega leta je čekovni promet dosegel že 44.487 milijonov Din nasproti 40.688 milijonom v istem razdobju preteč. leta. — Tudi v hranilnem prometu je v septembru zabeležiti napredek. Hranilne vloge na knjižice so se dvignile za 8,7 na 521,0 milijonov Din. Od začetka leta so se vloge na knjižice povečale že za 78,3 milijona Din, od začetka 1. 1932. pa za 186,9 milijona Din.

== Za izvoznike živine. Urad za nadzorstvo nad izvozom živine pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine poziva izvoznike, zadrage in pridelovalce, ki nameravajo izvoziti žive svinje (masline in nemasline), govedo in zaklane svinje ter zaklana teleta meseca novembra t. l. v Avstrijo, da pošljejo uradu svoje prijave najkasneje do 15. oktobra t. l. Obenem jih opozarja, da do tega roka pošljejo uradu prijave za žive svinje, mast in slanino, ki je nameravajo izvoziti v istem mesecu na češkoslovaško. Izvozniki, zadrage in pridelovalci, ki so proslili ali bodo v bodoče proslili dovoljenja za izvoz mesnatih svinj v Avstrijo in jim je strokovni odbor to dovolil, ne smejo v nobenem primeru izvoziti namestu mesnatih svinj masline svinje, temveč morajo izvoziti takšno živino, kakršno imajo navedeno v svojem izkazu. Če se ne bi ravnali po teh določilih, se jim bo vzelo dovoljenje za izvoz.

== Dobave. Direkcija državne železarnice Vares sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 45.000 kg riževne slame, do 25. t. m. pa glede dobave 1350 kg bakrenih vrvi. Direkcija državne rudnika Kreka sprejema do 2. novembra ponudbe glede dobave zobatih koles in jeklenih verig.

Hmelj

Zalec, 9. oktobra. Pri mirnem razpoloženju se je nakupilo včeraj in danes nekaj sto met. stovov hmelja po nespremenjenih cenah od 65—70 Din za kg. Večje partije dobrega hmelja se za to ceno še ne dobe.

+ Hmeljske cene v Nürnbergu. Situacija na nürnbergskem hmeljskem trgu je pretekli teden ostala nespremenjena. Tu dicer se niso spremenile in notira (po Münchner N-ueste Nachrichten od 7. tega meseca): Tettnanški hmelj 315 do 325 mark za 50 kg (111 do 114 Din za kg), spaltski 312 mark (110 Din), hallertauski prvovrstni 280 do 290 mark (99 do 102 dinarjev), srednji 265 do 275 mark (98 do

97 Din), gornski prvovrstni 240 do 245 mark (84 do 86 Din), srednji 215 do 230 mark (76 do 81 Din).

Borze

9. oktobra. Na ljubljanski borzi se je deviza New York danes v skladu s izozemskimi notacijami precej okrepila in tudi London notira višje. Avstrijski šilingi so bili v privatnem kliringu zaključeni po 8,75 (v Zagrebu po 8,57, v Beogradu po 8,60 in 8,55). V grških bonih je prišlo na zagrebški borzi do prometa po 39.

Na zagrebškem efektenu trkšuje se je Vojna škoda trgovala nespremenjeno po 243, za december pa po 245. Promet je bil samo še v delnicah Sečerane Osijek po 145.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2307,07 — 2318,43, Berlin 1360,14—1370,94, Bruselj 796,91 do 800,85, Curih 1108,35 — 1113,85, London 177,30—178,90, New York 3763,83—3792,09, Pariz 223,88 — 225, Praga 169,79 — 170,65, Trst 299,90 — 302,30 (premjia 28,5%). Avstrijski šiling v priv. kliringu 8,75 zaklj.

Curih. Pariz 20,20, London 16,065, New York 344, Bruselj 71,90, Milan 27,10, Madrid 43,10, Amsterdam 208,15, Berlin 122,90, Dunaj 57, Stockholm 82,50, Oslo 83,50, København 71,50, Prag 15,32, Varšava 57,70, Bikanrešta 3.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 11,60, London 28,26, Milan 47,70, New York 601,70, Pariz 35,68, Praga 25,55, Curih 176,13, 100 S v zlatu 128 S pap.

Effeti

Ljubljana. Vojna škoda 243 — 245, 7% investicijsko 51 den., 8% Blair 31,50—34, 8% Blair 29,50 — 31, 7% Drž. hipotekarna banka 30 — 43, 4% agrarne 27 — 28, 6% begluške 87 — 88.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 243 — 244, za december 245 — 246, 7% investicijsko 51 den., 4% agrarne 28 — 28,50, 7% Blair 29,75 — 30, 8% Blair 32 — 33, 7% Drž. hipotekarna banka 30 — 42,50, 6% begluške 36 — 37; bančne vrednote: Narodna banka 3700 bl., Priv. agrarna banka 224 — 226; industrijske vrednote: Sečerana Osijek 145 — 150, Trbovlje 60 — 110. Beograd. Vojna škoda 244,80 zaklj., za oktober 245 zaklj., 4% agrarne 28,50 — 29, 6% begluške 37,45 zaklj., 7% Blair 31 bl., 7% Drž. hipotekarna banka 43,50 bl., Narodna banka 3600 — 3700, Priv. agrarna banka 228, 227 zaklj.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 12,90, Državne železnice 15,25, Trboveljska 11, Alpin-Montan. 9,30, Sečerana 17,50.

Blagovna tržišča

2170

+ Ljubljanska borza (9. t. m.) Tendence za leto mirna. — Nudijo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneih): pšenica (po mlevski tarifi): baška, 79/80 kg 145 — 147,50; baranjska, 78/79 kg 142,50 do 145; sremeka, 78/79 kg 142,50 — 145; koruza (po mlevski tarifi): za september 112,50 — 115; moka

Iz življenja in sveta

Astronomi merijo zemljo

Ze od 15. septembra t. l. je pariška astronomska opazovalnica v zvezi z nešteti deloma, da to svrhu na novo postavljene opazovalnice po vsem svetu na delu, da znova

Izmeri zemeljsko oblo.

Delo bo trajalo do 15. decembra t. l., torej polne tri mesece. Prav za prav gre v glavnem za ugotovitve, da-li so se posamezne točke na zemlji od zadnje izmeritve pred sedmimi leti kaj premaknile v svojih medsebojnih položajih.

Po teoriji tragično preminelega prof. Wegenerja o premikanju celin bi se morale premakniti in z natančnimi meritvami se da to po sedmih letih že ugotoviti. Gre torej za široko zasnovan eksperiment, ki naj dokaže pravilnost ali nepravilnost

Wegenerjeve teorije,

oz. da odkrije njene globlje zakone, kajti o njeni nepravilnosti danes po nešteti drugih dokazih že skoraj ne more biti več dvoma.

Kar se tiče izmeritve, je to precej netočen izraz, kvečjemu če se ne sporazumejo, da je treba pod meritvijo razumeti še kaj drugega nego merjenje z metričnim merilom. Pri novi astronomski akciji se merjenje vrši namreč ne na dolžine in podobne razsežnosti, temveč

s časovnimi vrednostmi,

z uro. Zemlja se zavrti v 24 urah enkrat okoli svoje osi. Pri tem prihaja sonce enkrat na dan točno nad poljubno točko na zemeljskem površju, v poldnevnik to točke. Ta točka ima v tem hipu poldne, čim je na nasprotni točki zemeljske oblo

Kontrola Wegenerjeve teorije o premikanju kontinentov

polnoč. Razumljivo je, da imajo različne točke na zemeljskem površju istočasno različne astronomski krajevni čas.

V času, ko imajo v Amsterdamu 11 ur 20 minut predpoldne, bi je v San Franciscu n. pr. šele 3. ura zjutraj. Za posamezne kraje na zemlji poznajo z ozirom na čas določene kraja natančne krajevne čase.

Če so pa posamezni kraji v 7 letih spremenili svojo lego, tedaj mora rezultirati tudi neka sprememba krajevnih časov pri novih meritvah. Zato so posamezne opazovalne postaje med seboj

v brezlični zvezi

in čim naznanj ena med njimi brezlično svoj krajevni čas, ga vse druge zabeležijo in primerjajo s svojim krajevnim časom. To delo se vrši večinoma avtomatično, s pomočjo do skrajnih današnjih možnosti izpopolnjenih instrumentov. Ure beležijo n. pr. točno desetinke, stotinke in tisočinke sekunde. Z nešteti zabeležbami pa hočejo izenačiti vse možne pogreške.

To delo je videti na prvi pogled zelo preprosto, je pa

silno naporno,

ker zahteva tudi od opazovalca največje koncentracije in skrbnosti. Vsaka njegova nepazljivost gre končnemu rezultatu v škodo. Tudi ni res, da gre za rezultate, ki morejo zanimati le znanstvenika in koristiti le znanosti. Laiki si o tem ne morejo ustvariti prave sode. Če nekoliko mesecev bomo že kaj vedeli o pomenu tega dela. Saj ni malenkost že to, če bomo zvedeli, da nismo več natančno na istem koncu zemlje kakor pred sedmimi leti, temveč malo drugje.

Odmevi iz Nemčije

Friderik Veliki na konju.

V soboto in nedeljo so imeli v Berlinu velike režimske parade. Ko so bile svečanosti na višku, je prihajal na konju, med rjave srajce in množice ljudstva igralec Otto Gebühr, maskiran kot Friderik Veliki. Pri tem so zvonili zvonovi vseh cerkva in so gorele rdeče svetilke. Gebühr je imel na ljudi nagovor, v katerem je dejal: »Vi ste nemška mladina, pokažite se torej vredne nemške (pruske) preteklosti in ojačajte svoja srca v mislih na čine vaših prednikov«.

Svetovne zgodovine ni več...

Sef zunanega urada nar. soc. stranke Alfred Rosenberger je imel v Kelmshejnu na dnevu nemške kulture govor, v katerem je izjavil: »Prepričani smo, da ni več svetovne zgodovine kakor nam jo je doslej prikazovala tradicija. Humanizacija človeka je premagano stališče. V primeri s Karlom Velikim se zdi narodnim socialistom pomembnejši saški vojvoda Widukind. Mi vidimo v uporniku Karla Velikega utemeljitelja našega kraljestva. Za nas ima pomen in veljavo samo močni človek.«

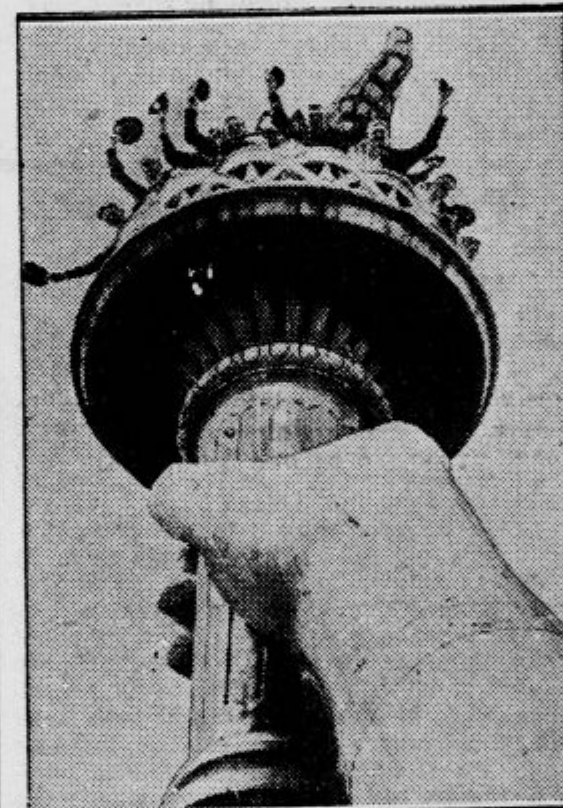
Iztegnjena roka tudi v gledališču.

Deželno gledališče v Braunschweigu je prepovedalo igralcem in igralkam, ki jih občinstvo pozove pred zastor, zahvaljevati se s priklonom. Igralski zbor se mora zahvaljevati za priznanje z iztegnjeno roko.

Zatiranje brezposelnosti.

Vladni režim v Nemčiji se silno rad hvali, koliko je storil za brezposelne. V resnici pa dokazujejo statistike, da so njegove zasluge v tem oziru zelo majhne. Število brezposelnih se je skrčilo samo za tiste osebe, ki so jih poslali v koncentracijska taborišča in tiste, ki so jih zaposlili v oboroževalni industriji. Teh je po povprečnih cenitvah 400.000. Ogromne množice brezposelnih pa so režimovci odpravili s tem, da so jih kratkotalo črtali iz seznamov brezposelnih z motivacijo, da so »marksistične mišljenja«.

Na „bakli svobode“

Ameriški stebel svobode je priljubljena izletna točka Američanov, ki radi opazujejo vrvenje pod seboj z bakle, ki jo drži v roki boginja svobode

Darujte za nesrečne poplavlence

Sijaj in beda premogovnega kralja

Z višin življenja v najglobljo bedo — Pobral ga je glad

V Unionstownu (Pennsylvanija) je umrl samotni, o dveh prijateljev zapuščen, sestradini bivši premogovni kralj ameriških Zedinjenih držav

Josiah van Kirk Thompson.

Nenavadno življenje tega moža je poznalo vse kilne na lestvici življenja, uspeha in slave in se je končalo v nepopisnem siromaštvu.

Pred več nego dvajsetimi leti je stala v Unionstownu krasna palača, ki je bila glede na svojo razkošnost, razsežnost in zunanost ter opremo brez tekme. To je bila hiša Kirka Thompsona, ki je tedaj razpolagal z lepim premoženjem

75 milijonov dolarjev.

V palači so bile najpotratnejše pojedine, pravcate bakanalije, o katerih je tedaj po cele tedne govorila Amerika. Več mesecev je v palači živelo okoli 50 gostov, ki so se obdajali z največjim razkošjem. Gostitelj Thompson je bil tedaj denarno tako trdnj na nogah, da mu je pomenilo 50 gostov v hiši le

malenkostno obremenitev.

Denar se mu je v pravem pomenu besede od vseh strani stekal v žep. Imel je premogovnike, akcije, bil solastnik železnice, kratka, veljal je za bogataša po pravici, kajti njegove blagajne so bile polne denarja. Obdan od takšnega razkošja, v katerem se je skoraj dušil, ni gledal, kakšno žensko si je izbral za ženo. Vzel je tisto, ki mu je najbolj ugajala ter je nosila vzdevek

»kraljica zapravlilke«

In se je pisala B. U. Gardner Hawes. Ko je prišla v Thompsonovo hišo, so se njena vrata še bolj na široko odprla. Zdaj so sploh samo veseljačili od jutra do večera, od mraka do dne. Palača premogovnega kralja se je bila spremenila v čudovit muzej redkosti z okrašenimi hodniki in visečimi vrtovi, kakor so jih imeli nekdanji vladarji. Kuhinjo, klet in shrambo je mrs. Hawesova spremenila v tehnična čudesa svojega časa.

L. 1888 je postal Thompson predsednik banke First National. To mu je v nemali

Razdejanje tornada v Mehiki

Prva slika o strahovitem razdejanju po zadnjem tornadu v Tampicu na mehiškem ozemlju. Vihar je potisnil morje s takšno silo v mesto, da se je voda reke Panuco razlila čez bregove in poplavlila ulice

DOBRO JE, ČE VEŠ..

da bo švicarska vlada skrčila prejemke svojim uradnikom za dobo dveh let za 7 odstotkov;

da so priprave za redni zračni prekomorski promet dozorele v toliko, da se bo zamisel uresničila že prihodnje leto;

da je moral podati notranji minister revalške vlade Rooberg ostavko, ker mu je opozicija dokazala, da je bil v zvezi s tihotapci alkohola;

da zove ladja Byrdove odprave na južni tečaj »Bear«, ki je odpotovala 25. septembra iz Bostona, na pomoč;

da prejme ameriški državni predsednik Roosevelt vsak dan povprečno 8000 pisem;

da je letalka Amy Mollisonova te dni v ameriškem Torontu padla s konja;

da se je v Oklahami oženil 67 letni farmer z 11 letno deklico;

da je dobila angleška mornarica nove oklepne granate za 38 cm topove;

da so v Katovicah rešili vse rudarje, ki jih je prošli teden podsulo v rovu;

da so ameriške oblasti zaplenile neki ladji na Hudsonu 25.000 zabojev alkoholnih pijač v vrednosti 1 milijona dolarjev;

da je voditeljica teozofskega gibanja Annie Besantova v svoji oporoki določila dosmrtno rento za svoje služabnike, svojih prijateljev in znancev pa se je spomnila z znatnimi volji;

da je v Birmi te dni razsajal ciklon, ki je odkrival hiše in ruval drevesa;

da ima francoska torpedovka »Cassard« za seboj rekordno vožnjo z 42 vozli na uro;

da se je narodil haidarabadskega maharadža princ, ki je najimovitejši prestolonaslednik pod soncem, kjer je začel kopati premog. Po vojni pa mu je

sreča obrnila hrbet.

Z njegovim premoženjem je šlo strmo navzdol. Zgrešene spekulacije so mu pojedle nad polovico premoženja, vrhu tega se je spril z nekaterimi osebami, ki so delale prej z njim, in to mu je silno škodovalo. Čez noč so mu upniki izpraznili stanovanje, pobrali pohištvo in ga prodali na dražbo.

Ko se je njegovo premoženjsko stanje omajalo, ga je

zapustila še žena.

Poprej, dokler je bilo v hiši vsega na razpolago, ji je bil mož dober, zdaj pa se ga je ogibala. Thompson je moral samevati v svojem obupu in je odpustil služabnike drugega za drugim. Slednjič se je palača izpraznila in je tudi sama prišla

na dražbo.

Upnik, ki se je polastil zgradbe, pa je imel še toliko usmiljenja, da je Thompsonu dovolil stanovati v hiši do konca njegovih dni. Thompson je milostino sprejel, vendar pa se je popolnoma odrekal svetu. Živel je v nekdanji razkošni palači, toda k sebi ni dovoljeval nikomur več. Ljudje, ki so prej dan na dan živali dobrote njegove mize, so se zdaj v velikem loku ogibali velike hiše. Vrt, nekoč pravi raj, se je polagoma zarasel v divjo goščavo.

Po hodnikih palače so cvilele mačke in lajali psi in ker sta bila hrup in nered vsak dan večja, se je slednjič policija odločila, da pogleda v hišo, kaj se godi v njej. Na tleh neke bivše dvorane so našli detektivi na umazanih cunjah ležeče

truplo premogovnega kralja.

Poklicani so zdravnik in ta je ugotovil, da je Thompson, nekdanji milijonar, premrnil kot žrtev stradanja. V neki stari omari v kuhinji so bile odprte zadnje konzerve s ceneno povrtnino. Ko jih je Thompson izpraznil, ni imel več kaj jesti in rajši kakor da bi stopil med ljudi, ki jih je sovražil, je legel na tla in sklenil svoje življenje v bedi, a tudi v ponosu in zaničevanju do onih, ki so ga oropali vsega, kar je imel.

Smrt francoske filmske igralke

V Hollywoodu je umrla za pljučnico znana filmska igralka Renée Andorée. Pokojnica je bila francoskega rodu in je veljala za eno najuspešnejših zvezdnic nemškega filma. Izjema je bila tudi po tem, da se ni hotela nikdar uvrstiti med tako zvane »klišéjske zvezdnice« ameriške filmske vele-

Renée Andorée

produkcije. Povsod, kjer je nastopala, je uveljavljala svojo osebnost. Njen največji filmski uspeh je bil menda trak »Velika parada«, kjer je nastopala z Johnom Gilbertom. Pozneje so ta film sinhronizirali. Andoréejeva je nastopala še v znanih filmih; Mister Vu, Kozaki, Bohema itd.

Radio amater rešil 100 življenj

Pred dnevi je nasledel na vožnji iz Labradorja proti Halifaxu ameriški parnik »Hawak« na sipino. V trenutku sile je jel zvati na pomoč, toda zaradi napake v konstrukciji oddajnega aparata ni njegovih klicev slišala nobena nabrežna postaja. Slednjič je »SOS« klice vlovil radio-amater, ki jih je sporočil neki ladji v bližini ponesrečenega parnika. Ladja je odhitela ponesrečenec na pomoč in je prišla do njih v dveh urah. Spravila je na varno 100 ljudi in še je popravila »Hawak« toliko, da so parnik lahko odvekli do najbližje luke.

Stare device — požigalke

V Rašovi pri Bratislavi so imeli pred štiri leti celo vrsto požarov. Pri vsakem požaru so našli pismo, v katerem je bil naznanjen naslednji ogenj. Pred kratkim je zopet gorelo pri železniškem uradniku Butki. Tudi topot so našli pismo, ki pa je vsebovalo poleg običajne grožnje tudi vrsto psov, ki so bile namenjene Butkovi služkinji, Mariji Mihalkovi. Orožništvo je zaslislalo Butkovo, in ta je priznala, da je pisala pismo sama. Pozneje pa je povedala, da so vse požare v Rašovi podtaknile razočarane zarjavele device, ki so prisegle osvetlo vsaki hiši, kjer je bila nevesta. Orožniki so na ovadbo Marije Mihalkove prijeli še dve drugi stari devici, Marijo Polica in Marijo Prašek. Obe sta priznali, da sta pripadali zvezi starih razočaranih devic in da sta požigali domove nevest, da se osvetijo snubcem, ki niso hoteli priti ponje.

ANEKDOTA

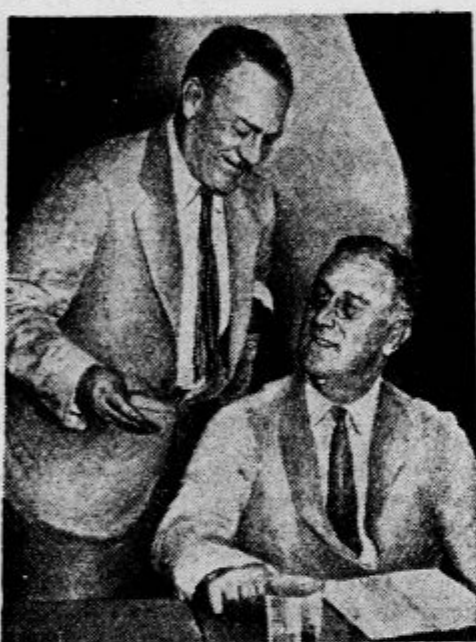
80 letni knežnji Mariji de Ligny je umrla hči Ana v ena in šestdeset letu. Ko jo je po njeni smrti obiskal njen zet, mu je knežinja žalostna potožila: »Kaj hočeš, ji je že bilo tako usojeno. Ze babica mi je prerokovala pri njenem rojstvu, da ne bo nič s tem otrokom.«

VSAK DAN ENA

»Peter, kadar bova pri denarju, si bova omislila tudi dvigalo, kajne?«

Prezident in diktator

Med ameriškim prezidentom Rooseveltom in voditeljem obnovitvene akcije generalom Johnsonom je prišlo do resnih nesoglasij, zato bo Johnson bržkone že v kratkem odstopil

Države z najmanj in največ porodi

Države z najmanj porodi na evropski celini so danes: Švedska, Nemčija in Avstrija. V Nemčiji in Avstriji je povprečni odstotek porodov popolnoma enak, na Švedskem pa nekoliko manjši. V primeri z Nemčijo in Avstrijo pa ima Francija mnogo večji odstotek porodov kakor pred nekaj leti. Povprečno največ porodov v Evropi imata Rumunija in Portugalska, vobče pa dežele Iberijske in Balkanskega polotoka. V Rusiji je število porodov tako veliko, da se govori že o nekakšni »vzhodnoslovanski nevarnosti«. Japonska pa ima več porodov nego Anglija in Amerika skupaj in v tem tiči nevarnost njene ekspanzije.

Dunaj terja Nitro

Dunajska mestna občina je poslala občinski upravi v Nitri na Slovaškem dopis, v katerem jo terja 35.000 šilingov. Terjatev ima svojevrstno zgodovino.

L. 1896 se je iz Nitre preselila na Dunaj slovaška služkinja Katarina M. To dekle je do danes rodilo devet nezakonskih otrok, ki jih je morala vzeti dunajska občina v svojo oskrbo. Stroški za rejo in vzgojo deveterih nezakoncev znašajo doslej 35.000 šilingov. Ker so na Dunaju ugotovili, da je nezakonska mati pristojna v Nitro, zahtevajo povračilo stroškov za njene otroke od domače občine.

Pod klobukom učenosti

Dijakinje medicinske fakultete v Londonu v tradicionalnih kostumih

SPORT

Pravilnik

za okrožne odbore ljubljanskega nogometnega podsaveza

Posle okrožnih odborov vodijo odbori, ki jih imenuje u. o. LNP na isti način kot poslovni, kazenski in ostale svoje odbore.

Število odborov o. o. je lahko največ dvakrat toliko, kolikor je klubov na teritoriju določenega o. o., povečano za predsednika, ki ga tudi imenuje u. o. LNP. Ostale funkcije podpredsednika, tajnika in ev. namestnika, blagajnika in ev. namestnika, kapetana — določi sam o. o. na svoji prvi seji.

Posle opravila o. o. na rednih sejah, ki se vršijo tedensko pred sejo p. o. LNP, torej najkasneje ob torkih, redoma pa ob ponedeljkih. Če je ta dan praznik, določi dan seje o. o.

O sejah se vodi zapisnik, ki ga po odobritvi podpisata predsednik in tajnik ali njuna namestnika. O dohodkih in izdatkih se vodi blagajniška knjiga.

Vsaka seja o. o. obsega vsaj naslednji dnevi redi: a) čitanje zapisnika prejšnje seje; b) dopisi; c) program za prihodnji teden; d) referati za LNP; e) slučajnosti.

K vsaki prvenstveni ali pokalni tekmi delegira pristojni o. o. službojujočega odbornika. Službojujoči odbornik poda pismeno poročilo na prihodnji seji o. o. Dolžnosti službojujočih odbornikov so predpisane v tožadnem pravilniku, ki ga izda LNP.

O. o. dostavlja vso korespondenco, naslovljeno na LNP, takoj LNP in pristavi posrednim dopisom, če smatra za potrebno, svoj referat ali komentar.

OZDS (odbor za delegiranje sodnikov) pri o. o. sestavlja analogno kot pri LNP: predsednik in še en član o. o., ki ga v to pooblasti o. o., ter poverjenik SZNS. Ta odbor delegira nogometne sodnike, odnosno kandidate k vsem prijateljskim in mednarodnim tekmam, ki jih klub igrajo na teritoriju svojega o. o., ter k pokalnim tekmam, ki jih priredi o. o. K vsem ostalim tekmam, t. j. prvenstvenim in pokalnim, ki jih organizira LNP, delegira sodnike OZDS pri LNP.

Klubi so dolžni poslati prepise protestov proti verifikacijam prvenstvenih (pokalnih) tekem svojemu o. o., originalne dopise pa lahko pošljejo naravnost LNP. Prav tako klubi lahko pošljejo prijavnice za verifikacije igralcev naravnost LNP, podatke o verifikacijah pa svojemu o. o.

O. o. zaslišuje k. o. LNP predane igralce in sestavlja o. o. zaslišanje zapisnik. S tem zapisnikom dodajo svoje pripombe. S svojimi pripombami opremito tudi proteste in prošnje, ki jih klubi naslavlajo na LNP.

O. o. organizirajo na svojem teritoriju predavanja in slične prireditve za povzdigo zanimanja za nogometni sport, in sploh za sport, predvsem pa tvorijo organsko vez med klubi in LNP.

V svojem delokrogu lahko ustanovijo o. o. dobrodelne fondе, vendar le s pristanom LNP.

Klubi morajo o. o. prijaviti prijateljske tekme v smislu čl. 13. splošnega pravilnika JNS praviloma osem dni prej. Te tekme javijo o. o. LNP s prepisom svojega sejnega zapisnika.

Prepise sejin zapisnikov pošiljajo o. o. redno takoj po seji LNP.

Blagajniki o. o. podajo najmanj enkrat mesečno o. o. poročilo o stanju blagajne. Z LNP se obračunava mesečno.

O. o. nastopi svojo funkcijo, čim ga u. o. LNP imenuje. Na svoji prvi seji določi dan sestanka s predstavniki klubov svojega teritorija. Dnevni red tega sestanka obsega: a) razpravo v zvezi z odigranjem prvenstvenih tekem, b) slučajnosti. Po možnosti se vršijo ti sestanki pred vsakim začetkom prvenstvene sezone.

Na sestanku pred začetkom jesenske prvenstvene sezone poda dotedanji o. o. tudi poročilo o svojem poslovanju. Poročila poedinih funkcionarjev morajo biti pismeno sestavljena. O vsakem sestanku se vodi zapisnik, zapisnikar in overovatelja zapisnika se volita na sestanku. Prepis zapisnika, overovljen po o. o., pošlje o. o. LNP. Zapisnikar in overovatelja na jesenskem sestanku pregledajo in podpišejo blagajniško poročilo.

O. o. smejo prirediti reprezentativne tekme, v kolikor ne prevzamejo nase finančne rizika, le z dovoljenjem LNP.

Okrožni odbori se označujejo na kratko z »OO LNP v...«

Ta pravilnik po potrebi tolmači u. o. LNP, ki ga lahko tudi spopolni ali predrugači, toda le v okviru smernic v smislu zaključka I. glavne skupščine z dne 13. 8. 1933, objavljenega v službenih objavah LNP v »Jutru« z dne 9. in 10. septembra 1933. — Za u. o. LNP: tajnik I.

Banovina : OUZD

Prihodnjo nedeljo se spoprime na igrišču Ilirije moštvu uradništva baovine in OUZD. Tekma se bo vršila v korist poplavlencev. Vendar pa ta tekma ne bo zgolj humanitarnega značaja, temveč bo to ogorčena in resna borba za prestiž in nekako prvenstvo omenjenih uradov v nogometu. Ker razpolagata obe stranki s igralci, ki igrajo ali pa so igrali svojčas velik vlog v slovenskem sportu, obeta biti tekma tudi s sportskega vidika zelo zanimiva. Imena Starec, Slamčič, Vrhnovnik, Anžlovar, Kermavner, Belak, Dr. Tavčar, Šober, Rogar, Domelčič, Czurda itd. nam namigajo za dobro in lepo igro, v kateri bo sigurno prišlo občinstvo na svoj račun.

Ker je čisti dohodek prireditve namenjen poplavlencem, priporočamo, da občinstvo to tekmo v največjem številu poseti in z malo vstopnino odpomore bedi poplavlencev.

Službene objave LNP

(Seja u. o. 4. oktobra 1933.)

Prisotni: gg. Rybaf, Stanko, Kuret, Logar, Novak, ravn. šetina, Jugovec, Melcer, Pevalak, Malovrh, Vospemnik, Kačar, Petrič, Skalar, Dorčec, Drufova, Buljevič; odsotni (unpravičeno) gg.: dr. Kostl, Kralj, inž. Debelak.

Dopis Hermesa št. 120 od 3. t. m. se dostavi JNS. Na dan 15. oktobra se v Ljubljani prepevo odigranje prvenstvenih tekem I. razreda, prav tako vsaka druga večja nogometna prireditev, zaradi nogometne tekme OUZD : Banovina v prid poplavljen-

cem. Na tozadevno prijavo se uvede kazensko postopanje proti Bratstvu, ker je igralo z nesaveznim klubom, in proti Slogi, Ljubljana, ker je nastopila 1. oktobra s suspendiranim igralcem Lipovškom. Vsake se na znanje dopis JNS br. 2165 od 22. septembra t. l. Na dopis CSK br. 402 od 30. sept. t. l. se pošlje pismen odgovor. Dopis Slavije, Ljubljana od 4. oktobra se bo vzel v razpravo, čim prej LNP od JNS tozadevni dopis. Odobrili se pravilnik za okrožne odbore LNP, ki se posebej objavi. Na znanje se vžame obvestilo Celja, da je prevzel tajništvo g. Vebela J. Opozarjajo se vsi klubi LNP, ki imajo na svojih igriščih tribune, na odlok policijske uprave v Ljubljani, da namestijo na tribinah tablice z napisom »Kajenje policije prepovedano«, da odstranijo, odnosno prijavijo vsakogar, ki bi na tribini kadil, da se tako prepreči požarne nesreče; pri vsaki prireditvi naj klubi določijo reditelja za tribuno z nalogo, da pazi, če občinstvo to odredbo upošteva. Klubi naj se v svojem lastnem interesu brigajo, da se bo ta odredba izvajala! Igralec Lipovšek L. se preda k. o., ker je nastopil klub suspenzu v tekmi 1. oktobra t. l. — Priziv Ilirije zoper kazni igralca Bergleza se v smislu njenega dopisa od 3. t. m. odstopi k. o. Opozarja se Ptuj, da odstrani še one nepravilnosti pri golih na svojem igrišču, ki jih je ugotovila komisija, ss. g. Nemec in odbornik MO g. Gilenšek. Izvršitev naj javi MO Maribor, nakar se bo igrišče verifikiralo. Sprejme se »Enakost, Jesenice, za začasnega člana, ker je zadostil pogojem za sprejem v članstvo JNS in se dovoli saveznim klubom, da igrajo javne tekme z Enakostjo. Kaznuje se Gradjanski, Čakovec, po čl. 46. k. p. z globo 50 Din, ker ne prijavlja prijateljskih tekem v predpisanim roku. Vzame se na znanje dopis KSK, Krško, ki z njim prijavlja svoje predsedstvo (predsednik g. inž. Cerjak, tajnik g. Istenič). — Rapidu ni mogoče v zvezi z njegovim dopisom od 29. septembra t. l. ugoditi zaradi določbe čl. 27 podsaveznih pravil. Potrjuje se kooptacija g. Selinskega v MO Maribor, g. Vidovića na mesto g. Kneza iz g. Samuše kot zastopnika Ptuja. MO Trbovlje prejme v zadevi g. Gosaka poseben dopis. Pozivajo se klubi LNP, da mu pošljejo vsako okrožnico, ki bi jo prejeli od sodniške sekcije v Ljubljani. Glede na plemične službene objave te sekcije v »Jutru« od 17. sept. t. l. se sporoča, da je LNP predal zadevo JNS. Verifikira se igrišče Litije za vse tekme. Poziva se Celje, da spravi v red svoje igrišče (teren) v izogib eventualnim pritožbam. Vzame se na znanje dopis JNS br. 2405, ki z njim javlja rešitev protesta Ilirije proti sklepi podsavezne skupščine, ki je Ilirijo kot zadnjeplasirano v I. razredu uvrstila v II. razred. Pri tem ugotavlja u. o. LNP: 1. sklep JNS glede fiksiranja števil klubov v I. razredu in glede določitve klubov, ki naj pripadejo I. razredu je protiven določbam čl. 10 pravilnika saveznih prvenstvenih tekem, ker imajo le podsavezi pravico predlagati število prvorazrednih klubov; 2. prav tako in v duhu čl. 8 istega pravilnika ni sklep u. o. JNS v skladu s citiranim členom glede pričetka odigravanja prvenstvenih tekem, ki določa, da se morajo tekme zrediti mesec dni pred začetkom tekmovanja. U. o. LNP je klub utegotovitvam in v nameri, da zaščiti interese vseh prizadetih klubov ter da jih obvaruje pred finančnimi žrtvami, sklenil: 1. da tvori I. razred LNP: Primorje (če izpade iz nacionalne lige), Maribor, Rapid, Železničar, Hermes, Ilirija, CSK in Celje; 2. da pride v II. A razred na mesto Ilirije Mars, dočim se tekma, ki jo je Mars odigral v II. B razredu, anulira; 3. da do sedaj v prvem razredu že odigrane tekme ostanejo v veljavi, prav tako one, ki se bodo igrale 8. t. m.; 4. ker Ilirija ni pristala na to, da bi uvrstili njene tekme na proste termine, s čimer ne bi bila oškodovana in se ne bi povzročile v terminih in v vrstnem redu, ki je že bil objavljen, perturbacije, bilo bi pa to v interesu vseh udeleženi klubov, se po odločitvi JNS ponovno zberejo preostale prvenstvene tekme, s tem da se pri tem upošteva tudi Ilirija (žreb je bil objavljen v »Jutru« dne 7. oktobra t. l.). — Pismena demistja I. tajnika g. Kureta se ne vžame na znanje in izreka u. o. g. Kuretu soglasno zaupnico. Opozarjajo se prvorazredni klubi LNP na tiškovno napako pri objavi sklepov skupščine LNP od 13. avgusta t. l., da se namreč odtegne od brutto-inflata prvenstvenih tekem I. razreda za LNP in JNS le 5 odstotkov (in ne po 5 odstotkov za LNP in JNS, kakor je bilo pogrešno objavljeno. — Tajnik I.

V nekaj vrstah. Poleg dveh podsaveznih prvenstvenih tekem v Celju in v Mariboru, o kateri hje že poročalo ponedeljsko »Jutro«, se je vršila v Čakovcu prvenstvena tekma med Čakovčkim SK in mariborskim Rapidom. Zmagal je Rapid s 4 : 2. Sodil je g. Podupsky iz Zagreba. — V dunajskem prvenstvu bi bilo omeniti še dve tekmi, ki sta se odigrali že v soboto. Obe sta ostali neodločeni, in sicer Donau : Libertas 1:1 (0:1) in Vienna : Wacker 3:3 (2:1). — Znanja poljska lahkoatletičarka Walsielecz nadaljuje s svojimi svetovnimi rekordi. V nedeljo je startala na lahkoatletskem mitingu v Katowicah ter je dosegla v teku na 80 metrov 9,8, v teku na 1000 m pa 3:02,5, dva krasna svetovna rekorda. — V Vidmu (Italija) se je v nedeljo vršil damski lahkoatletski dvomeč med Avstrijo in Italijo. Zmagale so Avstrijanke s 50 in pol : 42 in pol. Avstrijanke so postavile dva nova avstrijska rekorda ter so enega izenačile. Ga. Kohlback je tekla 200 m v novem rekordnem času 26,3 ter je izenačila rekord na 60 m 7,8. Dita Puchberger je v teku na 80 m zapreke postavila z 12,6 nov rekord, pa se je plasirala le na tretjem mestu.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 20. seja sekcijanske direktorije v tajništvo. Od 16.30 naprej obvezen trening za I. in II. juniorsko skupino. Gospodar Mrdjen in igralca Bervar in Boncelj II se naprošajo, da pridejo na igrišče ob 16.30.

Sanacijski odbor ASK Primorja ima v četrti 12. t. m. ob 18.30 važen sešatek pri Slamiču v »Kmečki sobi«. Točno in polnoštevilno!

SK Ilirija. Danes izredna plenarna seja upravnega odbora v Emoni. Polnoštevilno, ker zelo važno. (Snučarska sekcija). Občni zbor bo v sredo 11. t. m. ob 20. v klubski sobi kavarne Evrope. Dolžnost vsakega člana je, da se obnege zboru udeleži.

ZSK Hermes. Odbor po prireditvi kolesarskih dirk se sestane drevi ob 19. pri Beliču.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Danes ob 16. naprej strogo obvezen trening vseh igralcev. Pepček trenirati! Ob 20. seja sekcijanskega odbora pri Beliču.

Mariborski zimskosportni podsavez pozivlje svoje člane, da takoj pošljejo svoj program zaradi izdaje enotnega programa.

Sokol

Iz saveznega vodstva. S 1. novembrom prične v Ljubljani tritedenski tečaj za vrhunske telovadce. Proste vaje, ki so določene za prihodnjeletna pokrajinska zleta v Sarajevu in Zagrebu so že sestavljene ter bodo objavljene v eni prihodnjih števil »Sokola«. Izvršuje se pravilnik o unifikaciji raznih prednjaških tečajev. Kakor znano, prirejujejo slične tečaje društva za lastne potrebe, t. j. za privzgojitev društvenih prednjakov, dalje se trudijo poedine župe, da bi absolutnem društvenih tečajev podelje globlje znanje in jih tako usposobile za vodstvo društev in okrožij. Končno pa prireja savez za najboljše vadiatelje še savezne vadiateljske šole, kjer naj bi izšli bodoči okrožni in župni načelniki ter seveda tudi načelniki društev s temeljito vadiateljsko naobrazbo. Sedaj je savezno tehnično vodstvo storilo korak naprej in je s tozadevnim pravilnikom predpisalo za vse vrste tečajev snov, ki se jo mora obdelati, dalje je uredilo vprašanje, kdo sme posegati župne oziroma savezne tečaje itd. Tako je n. pr. odredeno, da naj traja sleherni župni tečaj največ 4 tedne, za sprejem v savezno prednjaško šolo se bo v bodoče zahtevalo položen župni vadiateljski izpit. Dalje se bo predpisalo za vsa društva minimalne strokovne knjižnice. Nameravane sta v tem pogledu dve zbirki, za manjša društva i. manjše knjižnice, za večja društva večje.

Dar Sokolu v Rogški Slatini. G. Pelikan, fotograf iz Celja, je poklonil namesto venca pokojnemu notarju dr. Tavzesu Sokolu v Rogški Slatini 100 Din za gradnjo Sokolskega doma. Bratska zahvala!

Sokolsko društvo Pišec je priredilo 1. oktobra prvi javni nastop, katerega so se udeležili v častnem številu bližnje in daljnje sokolske društva ter pripomogla k neopracovanemu uspehu. Pod vodstvom načelnika br. Branka Medveda se je ob treh razvila veličastna povorka pri stari šoli in korakala z godbo na čelu skozi vas na telovadišče. Povorki se je pridružila množica radovednih ljudi. Na telovadišču je pozdravil z izbranimi besedami Sokole in občinstvo br. prosvetar šolski upravitelj Janko Rošker ter predal besedo starosti brežiškega Sokola dr. Josipu Zdolšku, ki je v krasnem govoru očrtal zvišeno nalogo Sokolstva za srečno bodočnost naše domovine Jugoslavije. Koliko važnost polaga kralj Sokolstvu, priča, da je njegov prvorojenec prestolonaslednik Peter starosta Sokola Jugoslavije. Nadalje je izjavil, da mora Sokolstvo prodrati v zadnje gorske vrhove in prekvasiti vso našo mladino v sokolskem duhu, da bo, če bi bilo kdaj treba, enodušno branila težko priborjeno domovino tudi z orožjem v roki. Sokolsko društvo v Pišecah je bilo eno izmed tistih, ki smo ga šele lani v juliju ustanovili. Vidimo, da se je lepo razvilo. Navdušeni govor je izvedel v trikratni zdravo kralju in prestolonasledniku. Godba je zaigrala »Bože pravde«. Telovadba se je pričela z moško dečo in stopnjevala od točke do točke. Občinstvo je z velikim zanimanjem in veseljem sledilo točno in precizno izvedenim, vedno težjim vajam. Vsako posamezno grupo je nagradilo z glasnim priznanjem, češ, kaj takega še nismo videli v Pišecah. Višek telovadbe pa so pokazali združeni bratje Sokoli Brežice-Globoko in Bizeljsko, ko so na bradli in drogu izvajali najtežje vaje z vso dovršenostjo in lepoto. Konec oficelnega dela pa so zaključili bizeljski narajčalniki s svojimi prigodnimi in deloma komičnimi uprizoritvami ter izzvali med občinstvom slavo smeha in priznanja. Po telovadbi nas je združila prijetna veselica na dvorišču in vrtu brata staroste Joška Kostevca, ki je trajala do jutranjih ur. Vsem bratom Sokolom in sestram Sokolicam, ki so prihiteli od blizu in od daleč, se z vno udeležili telovadbe ali nas počastili s svojim pohodom in tako ne malo pripomogli k sijajni sokolski manifestaciji.

Drobiž. Sokolsko društvo Zalec si je kupilo primerno stavbišče za Sokolski dom in letno telovadišče. V župi Cetinje se bo vršil od 1. novembra do 1. decembra vadiateljski tečaj za vodnike sokolskih žup, ki jih šteje navedena župa okrog 80. Tamkaj zelo primanjkuje prednjakov. Tečaj bo obvezen za vse župe in brezplačen. Poznani sokolski delavec in podstarešina župe Varaždin je praznoval te dni 30letnico svojega sokolskega delovanja. V župi Veliki Bečkerek je pri župnih tekmah v odbojki zmagalo društvo Vel. Bečkerek matica pri članih, dočim so odnesle prvenstvo članice sestre iz Vrša; ravno isto je razmerje pri naraščajoči moški iz Vel. Bečkereka, ženski iz Vrša si delita prvenstvo.

28. oktober, dan Oslobojenja bodo praznoval češkoslovaške župe letos s prireditvijo naglih zborov vsega članstva in naraščaja z alarmiranjem vseh edinic. Dosedaj so slične prireditve izvršile že nekatere župe z velikim uspehom, sedaj pa je COS to priporočila vsem župam za 28. oktober.

Jugoslovenski sokolski savez v Ameriki združuje danes v dveh župah skupno sedem sokolskih društev. Na ustanovni glavni skupščini, ki je bila 4. julija t. l., so se zbrali zastopniki župe v Chicagu in na Pacificu, zastopajoč Hrvatskega Sokola v Chicagu, Jugoslovenskega Sokola v St. Lui in Detroitu ter kalifornijskega društva Oakland, San Francisco, Sacramento in Los Angeles, da ponovno osnujejo JSSA. Poleg vseh teh naštetih društev pa delujejo v Ameriki še nekatere druga društva, ki dosedaj niso priglasila svojega pristopa, pač pa so po večini že objubile svoje sodelovanje društva: slovenska sokolska društva v Klivlendu in Voligenu, dalje jugoslovenski Sokol v New Yorku, Hrvatski Sokol istotam, Hrvatski Sokol v Milvoki in Hrvatski Sokol »Dalmacija« v Ben Lui. Dalje pa obstoje še društva v Sunvali in Uetsonvil, ki tudi niso še priglasila pristopa. Mogoče so nekatere med njimi sploh nenaklonjena misli združitve, vendar pa v splošnem prevladuje misel, da je skrajni čas, da tudi v Ameriki nastopi združjenje vsega sokolskega delovanja. Stikov nova organizacija zaenkrat še nima s Sokolstvom v Jugoslaviji.

Radio

Torek, 10. oktobra.

LJUBLJANA 11: Solska ura. — 12:15: Plošče. — 12:45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Otroški kotiček. — 18:30: Predavanje o Koroški. — 19: Francoščina. — 19:30: Bežne slike z našega juga. — 20: Revija slovenskih baritonistov, sodelujejo: gg. Litovčič, Janko, brata Petrovič, Jug, Svigelj in Deržaj. — 21:30: Čas, poročila, radio - orkester. — 22:30: Angleške plošče.

Sreda, 11. oktobra.

LJUBLJANA 12:15: Plošče. — 12:45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Komorna glasba radio - kvarteta. — 18:30: Radio - orkester. — 19: Verstva Kelov. — 19:30: Uvod v sledeči prenos. — 20: Prenos opere »Pikova dama« iz gledališča. Vmes napoved časa in poročila.

BEOGRAD 16: Klavirski koncert. — 19: Orkester. — 20: Prenos opere iz Ljubljane. — Plesna glasba na ploščah. — ZAGREB 12:30: Plošče. — 20: Prenos opere iz Ljubljane. — 22:30: Plesna glasba. — PRAGA 19:25: Zabaven program. — 20: Dramski večer. — BRNO 19:25: Repertoarna revija s čikaške razstave. — 20: Prenos iz Brna. — VARŠAVA 18:20: Lahka godba. — 20: Stare pesmi. 21:15: Violinski koncert. — 22:25: Plesna glasba. — DUNAJ 12: Orkester. — 16:30: Mladinski koncert. — 17:25: Sodobni avstrijski skladatelji. — 20:30: Shawove enodejanke. — 22: Godba za ples. — BERLIN 20:05: Narodne pesmi. — 20:40: Veseloigra. — Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 20:10: Plesni večer. — Nočni koncert iz Hamburga. — MOHLACKER 20:10: Simfonični koncert. — 20:50: Spevovanja. — 23: Plesna muzika. — BUDIMPEŠTA 17:30: Klavirske skladbe. — 18:30: Orkester. — 21:15: Opera »Car in tesar« na ploščah. — Lahka in plesna glasba. — RIM 17:15: Orkester. — 20:45: Mešan glasbeni program, vmes veseloigra. — Godba za ples.

Insertirajte v „JUTRU“

Izvežbane in spretno PREDICE

za krožni predilni stroj se sprejmejo. Samo pismene ponudbe z navedbo dosedanjega zaposlenja in trajanja istega na trdiko

J. Hutter in drug Maribor

10985

Občina Ljubljana
Brez posebnega obvestila

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancom naznanjamo pretresljivo vest, da je danes nenadoma umrl naš iskreno ljubljani, predobri soprog, sin, brat, stric in svak, gospod

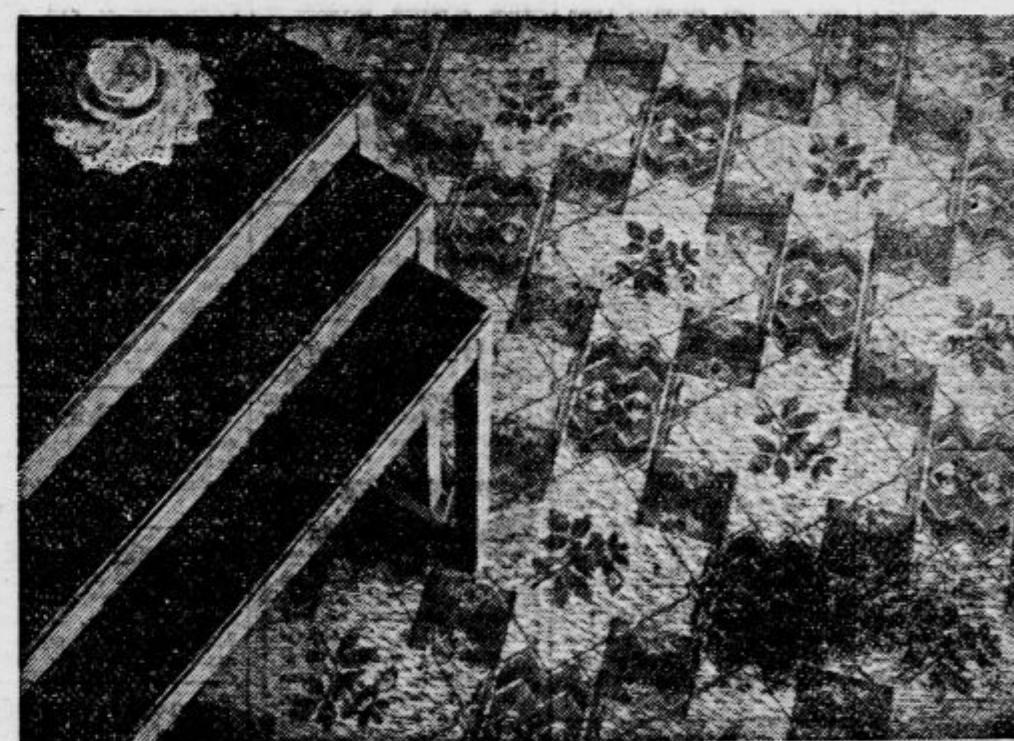
Karel Potočnik

polkovnik v pokoju

Truplo blagopokojnega se prepelje 10. t. m. iz Škofje Loke v Ljubljano, kjer se vrši pogreb istega dne ob 3. uri popoldne ob železniškega prelaza na Gospodsvetski cesti na pokopališče k Sv. Križu.

Škofja Loka—Ljubljana, dne 9. oktobra 1933.

MARA POTOČNIK, soproga; ANA POTOČNIK, mati; NIKA BUČAR roj. POTOČNIK, profesorjeva soproga, sestra; JANKO POTOČNIK, kapetan, brat, in vse ostalo sorodstvo. 10988

LINOCEJ

v veliki izbiri priporoča trdka

A. & E. SKABERNÉ, LJUBLJANA

RAZUMEN TRGOVEC NE UGIBA

kje bo oglaševal, ker ve, da ima le dnevnik z vedno polnim malim oglasnikom maso kupnomočnih čitateljev.

V neizmerni žalosti naznanjamo, da nas je naš nad vse ljubljani sin in brat

LEO INKRET

v najlepši mladeniški dobi 21. let danes, dne 9. t. m., nenadoma za vedno zapustil.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 11. t. m., ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Celju.

Maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 12. t. m., ob pol 7. uri zjutraj v župni cerkvi v Celju.

Celje, dne 9. oktobra 1933.

Globoko žalujoča rodbina INKRETOVA.

10993

Prehodna doba deklice

je med 12. in 17. letom,

to je doba, ko mora vsaka deklica imeti zdravo kri, zdrave in močne žilce ter izursten apetit.

TO DA

Energin

za krepitev krvi, živcev in apetita.

»ENERGIN« se dobi v vseh lekarnah, 1 steklenica 1/2 litra Din 35.—. Po pošti pošlje LABORATORIJ »ALGA«-SUŠAK 3 velike steklenice Din 110.—, 6 velikih steklenic Din 220.— in 1 gratis. 12 velikih steklenic Din 440.— in 2 gratis.

Odobreno po Min. vod. politiki in nar. zdravja 8. Br. 3787. 23/III 1932

I. H.

Jezero ljubezni

Roman

»Tem bolje,« je odvrnila. »Iščem jih.«
Nato se je Sybil vrnila domov. Krištof Vilhar je ubogljivo sedel v njeni sobi za mizo. Škatla za cigarete je bila prazna, vsa soba pa polna višnjega dima.
»Pu!« je rekla Sybil in odprla obe okni.
Krištof se je preplašen zdrzil in ozrl.
»Kaj je novega?« je vprašal z drhtečim glasom.
»Prvič to, da je soba strašno zakajena,« je posmehljivo odvrnila Sybil. »Najprej moram izpustiti ta dim. Čist zrak, prijatelj, je v vsakem oziru dobra reč.«
»Sybil, zaklinjam vas, ali se je kaj pojasnilo?«
Nežno je vzela njegove velike roke med svoje male, drobne ročice.
»Dobro me poslušajte, Krištof. Marsikaj je pojasnjenega, zdi se mi celo, da vse. Vendar pa nikar ne zahtevajte, naj dvakrat ali trikrat povem isto reč. Zdi se tako utrujena, da se moram nekoliko oddahniti. Bila sem tam...« rahla zona jo je bil tudi tam. In nekaj gospodov s policije. To moram najprej nekako premagati. Pojdite zdaj domov in sedite k delu. Včeraj bo Ellen tukaj. Vse se bo dobro končalo. Ali verjamete, če vam rečem?« Njen drugače tako posmehljivi obraz je bil mahoma ves resen.
»Verjamam vam,« je preprosto odvrnil Krištof Vilhar.

44

20. P O G L A V J E

Solnce je sijalo v belo popleskano sobo na kliniki. Ponikljani deli pri vodovodu in umivalniku so se svetlo lesketali. Ko je Jela po globoki omedlevici odprla oči, je obstal njen prvi pogled na svetli kovinasti pipi za vodo. Ob tem spominu se je takoj zdramil spomin na nekaj drugega, mrzlo se leskečočega; še zdaj ji je bilo, kakor da bi čutila v rokah mrzloti jelekne cevi samokresa — a v tem so se dojmii zmedli in pred njo je mahoma vstal obraz — Benediktijev obraz, zabrisan, spačen in neresničen. Vroči mrzlični drhtljaji so stresali Jelino telo.
Kaj je bilo hušje; blodnje zadnjih dni ali muka tega trenutka? Pri vsakem gibu jo je zaboletela glava; zamolkla, vrtačoča bol, ki se je razširjala po vsem telesu. In vrhu tega neznošne misli; razočaranje zadnjih dni in pogled v negotovo bodočnost... Zaprla je oči, krčevito se trudeč, da bi pozabila.
Tedaj je začula glas, topel, poln sočutja in razumevanja.
»Jela! — Ljuba, dobra Jela!«
Koliko časa že ni bila slišala takih nežnih, sočutnih besed! Solze so ji zalile oči, a bile so solze sproščenja; ob misli, da je Milan Črne pri njej, je polagoma pozabila zamolklo bolečino rane. Čustveno varnost jo je obšlo, kakor nekdaj v otroških letih, kadar je prišla s svojimi malimi in velikimi skrbmi k stricu Milanu, ki je zmerom našel zanjo tolažilno, hrabrilno besedo.
»Stric Milan,« je zašepetala s šibkim glasom in za trenutek odprla oči.
Milan je nehote zaihtel od globoke ganjenosti nad usodo ubogega, zapeljanega otroka. A zdaj je bilo vse spet dobro. Jela je bila odprla oči in ga spoznala; zdramila se je bila iz dremitve,

ki jo je tlačila ves čas, odkar so jo bili pripeljali.
»Nevarnejša je menda duševna poškodba,« je bil rekel profesor, »bolnica je silno občutljiva. Za telesno okrevanje bomo že poskrbeli — ozdravljenje duševnih ran pa je naloga rodbine.«
Kadar je Milan Črne pomislil na rodbino, se mu je zarezala v obraz skrbeča, potrta črta. Edini, ki je mogel kaj storiti, je bil on — o gospe Nini je bilo prav tako škoda govoriti kakor o snahi Vlasti. — Seveda, novica o dogodkih ju je bila odkritosrčno presunila; da bi pa razvedrila Jelino mravno dušo — tega sta bili popolnoma nezmožni.
In Ellen? — Nje se Jela vobče ni smela spomniti.

Jelina roka je segla po odeji, kakor da bi nečesa iskala. Prvikrat je zagledal to nieno roko, medlo, nemočno ročico majhnega dekletca.
»Jela,« je ponovil, izkušaje z glasom izraziti vso svojo voljo, da ji pomore, »Jela, vse bo še dobro. Tako mlada si še, otrok; verjemi meni starcu, da se življenje spet in spet znova oblikuje, treba je le, da imaš zaupanje vani.«

Prijel jo je za roko, in ta dotik jo je poživil in potolažil. Ali se ni vsa strašna minulost pogrezala v dobrodejen mrak? Ali ni sedel tu, pri njeni postelji, človek, resnično dober in plemenit človek, ki jo je razumel in ki bo z njegovo pomočjo premagala vse, kar se je težkemu zgrnilo na njo?

»Pomagaj mi!« Milan Črne ni zanesljivo vedel, ali je Jela izrekla te besede; čutil je le, da mu zaupa.

»Jela, marsikaj je bilo nápak storjenega; a vse se ni izgubljeno in še vedno je čas, da z ljubeznijo in izprevidnostjo začneš novo življenje.«

Cene malim oglašom

Zenitve in doptovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglaš trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglaš, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kaplja«, »V najema«, »Poseda«, »Lokal«, »Stavogradnja odda«, »Strojica«, »Vrednote«, »Informacije«, »Življe«, »Obrte in Les« ter pod rubrikama »Trgovski potnik in Zasluzke«, če se z oglašom nudi zasluzek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod temi rubrikama išče službo ali plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglaš socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglašje se plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem z naročilom.

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro 5 Din. Dajati se lahko instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Večerni trg. tečaj pri Trgovski učni zavodu. Pražakova 8/II. — Začetek tečaja 16. oktobra. — Informacije brezplačno pri vodstvu zavoda. 277-4

Nemščina za deco 4-7 let. v Delavski zbornici, nasproti knjižnice. Dopoldne od 10. do 12. 33321-4

Iščem profesorja kot inštruktorja za predmet višje gimnazije. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Obrte«. 25533-4

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali šifro pa 3 Din. (1)

Več krojaških pomočnikov sprejemam za fine večje komade. Istotam sprejemam šiviljo za moško preoble. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Obrte«. 33328-4

Čevljar. pomočnika za šifro 5 Din. Sprejema takoj Franca Bohinca, čevljar. Skofja Loka. Novo predmestje 16. 33318-1

Čevljar. pomočnika prvotnega za šifro 5 Din. Sprejema takoj Brač Kimovec, Ljutje 88. 33336-1

Čevljar. pomočnika za golzarice in vse druge enorjane v stalno službo Avgusta Jnd. čevljar. Sušak. 33333-1

Pek. pomočnika marmelade, sprejema takoj marmelad. Pinaat. Senar pri Kranju. 33337-1

Družabnico štem za otvoritveni obred. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Obrte«. 33338-4

Mlada gospodična ki razume male gospodinjke, sprejema za lahke delo. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Gospodinjstvo«. 33333-1

G. Th. Rotman:

Nove prigode gospoda Kozamurnika

Polodnevne se je hotel gospod Kozamurnik peljati s svojim prerogjenim motornim kolesom na izprehod. »Stara,« je zaklical, »glej: zdaj boš videla, kaj se pravi vožnja na motornem kolesu! Da, le dobro me pogledj, zakaj v prihodnji sekundi bom gotovo že dvanaest kilometrov oddal.« — Tut! Tut!

Slasčičar. pomočnik

etarejši, provrent, ki je smolec finih čajnih pečov, dobi takoj mesto. Naložbe se poudarja v opism dosegajo službovanja na oglaš. oddelk »Jutra« pod »Zmožen slasčičar«. 33324-1

Plačilno natakaričarico boljšo — ter samostojno hotelsko kuharico sprejemam. Oglejte na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »Koločvor. restavracija«. 33333-1

Več mizarskih pomočnikov sprejema Avgust Cimerman pri Dev. Mar. v Polju. 33346-4

Solo klavirista (koncert in jazz) s sprejemnim instrumentom (viola, fagot ali drugi). Ščemo za takoj. Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »Kuroketeer«. 33334-1

Prodajalko za bonboniere sprejemam v stalno službo. Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod »Garancija«. 33370-1

Samostojna kuharica in sobarica dobi službo v Zagrebu. Pojavila se v Selenburgovi ulici 7/1. Brezplačno do kletke dobe prevoznice. Naložba se las »Gospodinjstva pomočnika«. 33372-1

Mizarski pomočnik a kavčico, dobi takoj mesto. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Mizar«. 33357-1

Brivskega pomočnika dobrega delavca v moški stroki in bobi striženju sprejemam s 15. oktobrom. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Ivan Gjurič, Kamnik. Mesto 61. 33355-4

Likarico za obleke in perilo, z vso okrobo v hiši sprejema kemična šiviljica »Jedla«. Kongrečni trg 3. 33331-1

Prvega flautista z vzporednim instrumentom išče za takoj službo Kuroketeer, Dubrovnik. 33335-1

Mesarski pomočnik isče službo v gostilni. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33337-1

Excenter stiskalnik kupim. Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »Excenter stiskalnik«. 33190-7

Letvice za pohištvo, 38/38 mm. za pohištvo, do 30 cm. naprej. kupim. Ponudbe na Bruna Ščrbalja. Zagreb. Trtkove ul. 8. 33066-7

600—800 kg živega apna kupim. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Perifernja Ljubljana«. 33311-7

Več voz nastila ali strelje. kupim. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Živina«. 33311-7

Službe išče Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali šifro pa 3 Din. (2)

Natakar. pomočnik isče službo v gostilni. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33366-2

Natakarica začetnica — stara 20 let, išče 16. okt. ali 1. nov. službo — najraje v Ljubljani. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »30 let«. 33365-2

20. P O G L A V J E

20. P O G L A V J E

20. P O G L A V J E

20. P O G L A V J E

20. P O G L A V J E

20. P O G L A V J E

Vajenci

Vajenko simpatično in pošteno, z zadostno količino izobrazbe, sprejemam takoj v trgovino mehanega blaga in gostilno. Bogdan Danica. Mala Jasbina, pošta Samobor. 33312-44

Prodajnik oglaš. trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali šifro 5 Din. — Oglaš socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali šifro pa 3 Din. (6)

Kino-aparat komplet, p r o d a m. Ponudbe na področju Jutra v Celju pod »Ugodno«. 33045-6

Sodi vsob velikosti napredaj. Vprašati pri št. »Mirna«. Maribor. 33309-6

3 vinski sodi od 6-7 lit. rabljeni, v dobrem stanju in brezhibni napredaj. Goštinca. Druž. Gostin. Kapiteljaka ul. 3. Gostin. Kapiteljaka ul. 3. 33347-6

Razne omare mize, fotelje, pisalne mize, pisane, polne, divan, steno z zrcalom, nočne omare, otroški vosek, postelje in arbo za nadojno nošo, valed pomajkajna prostora oddam. — Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33344-6

Tekač (Lauer) nerabljen, volnen, 12 m. lep, modern vzorec, ugodno. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Pridna in ubogljiva«. 33342-6

Otroško posteljo in teletno žiljivo prodam v Zg. Šiški št. 215/1. 33336-6

Omega uro arebno, gosepolno, z obekom, oboje v brezhibnem stanju prodam. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33359-6

Kupim Oglaš. trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali šifro 5 Din. — Oglaš socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali šifro pa 3 Din. (7)

Mesarski pomočnik star 23 let, išče mesto sekača, točila ali kuhinjskega mešalca. — Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra« pod »Gornja Kungota«. 33357-2

Trgovski pomočnik veziran v manufakturi, galanteriji in špecijaliji, ki stroji, vešč slovenskega jezika, in nemškega jezika ter zmožen čca 5000 Din kavejce v gotovini, išče mesto. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Agilen 88«. 33356-2

Oblacila Trg. oglaš po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali šifro 5 Din. — Oglaš socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali šifro pa 3 Din. (13)

Dva moška plašča dobro ohranjena, naj po cenji prodaj. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33038-13

Kožuhočinast plašč akovaj nov, prodaj. Zale. Poljanska cesta šte. 79. 33350-13

Lep smoking primeren velikosti, napredaj. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33360-13

Vrednote Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (35)

Zlate turške lire večje množice prodam. — Najvišje ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Feingold«. 33335-35

Kontoristinja

z večletno prakso, smojna knjigovodstva, etropejia in drugih pisarniških del, išče primerenega zaposlenja. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33313-12

Učiteljica-abiturijentka smojna slovenskega, erbohrvaške in nemške, našlo mesto v zgornji. — Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33304-2

Dipl. tehnik v strojni in tekstilni stroji, z enoletno prakso, smoj. večje kavejce, išče primerenega službo. Ponudbe na »Vestem 25« na oglaš. odd. »Jutra«. 33790-2

Goštin. kuharico samostojno, za večerjo, z osebno pravico, sobarico, postrežnico in dekleta za vsa hišna dela, pripadajoča gospodinjstvu poredovalna v Selenburgovi ul. št. 7/1. 33308-2

Otroška varuhinja ki lepo piše, z letnimi sprejemnimi skrajno zanesljivo, išče mesto. — Ana Žilak. Gornja Bistrica — pošta Crensovec, Prekmurje. 33332-2

Fotograf. pomočnik izurjen v vseh stroških fotografirskih obredih, dober organizator, išče namestitev. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra« pod »Gornja Bistrica«. 33314-2

Kmečko dekle staro 20 let, ki zna šivati in kuhati, išče službo. — Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod »Pridna in ubogljiva«. 33343-2

Gospodična z dovršeno tenško obrtno šolo, z znanjem vega gošpodinjstva in šivanja, ki ljubi otroke, išče kjerkoli službo. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33343-3

Služkinja večja vseh hišnih del, tudi kuhe, išče službo. A. H. Kubešova ulica šte. 3/1. 33363-2

V najem Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (17)

Jako rentabilna tovarna pri Mariboru se da v najem. Informacije: Jugoslov. Maribor, Aleksandrova. 33177-17

Goštinca s trgovino in poodstvom, na prometni točki blizu Maribora oddam takoj v najem radi odočnosti. Do 60.000 Din plačila zmožni naj se javijo na naložbo: Čeh Konrad Gornji grad. 33316-17

Pridelki Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (38)

Izboren krompir štejuči, jabolka za prede, čebulice, zeljenice glava, vagonke pošilje po najnižjih cenah tudi Vitozmir Dolinaček, velenoguta — Celje. 33351-33

Posest Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (30)

Zidana hiša, spodaj hlev in klet, a kozolec, lepim vrtom ter njivo, 30 sadnih dreves okoli hiše, tik opuščen vinograd, kjer se razprostira 3 hektarji, 34 ure od Mirokrona napredaj za 35.000 Din. Pojavila daje Henrik Šihl, Mirokron. 33326-20

Deske 3 cm, III — kakor tudi šperovce 12/15, 6 m dolge, kupim takoj proti gotovini. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33364-1

Dijaške sobe Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din. (22)

Dijaka sprejema učiteljska družina v dobro okrobo v sredini mesta. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33353-22

Obrt Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (30)

Vso damsko garderobo prevereno, izdelano hitro in po konkurenčnih cenah. — Prikojzujem vse kroje (šnite) po meri. Jožica Kukuljeva (izvešana) v inženjerski. Gledališka ul. 7. pritišlje. 33379-30

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah ČERNE — Juvilir Ljubljana, Volfova ulica 3

Kapital Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (16)

Gospodična z dobro gošpodinjo, prosi gošpoda za nujno posojilo 4000 Din; vse drugo po dogovoru. Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »Slavčevost«. 33341-16

15.000 Din za dobro dušna leta išče zamenjati trgovca. Za obresti nudim prvotnega hrano, zbrano po jedilnem listu. Odpadek po 1000 Din mesečno. Potrebno jamstvo na razpolago. Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod »Najne«. 33342-16

Mlad trgovec išče sotrudnico z nekaj gotovino — za povečanje 30% dobičkonosnega podjetja. Pozneje žentilec ni izključen. — Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »Skupna moč«. 33314-16

Pohištvo Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (12)

Črešnjava spalnica nova, moderna, poceni napredaj. Anton Čmek, mizar, Poljska pri Celju. 33314-12

Več pohištva čisto, radi selitve napredaj na Borstnikovo ul. št. 1/II. 33302-12

Novo spalnico črešnjavo, maslinovo, politnomo, 14 komadov, ter več raznega pohištva, radi selitve za vsako ceno prodaj. Vižin, mizarstvo — Skofja Loka, kolodvor. 33308-12

Spalnico in kuhinjo popolnoma novo, radi odn. napredaj na Trški cesti št. 24/L. 33305-12

V najem Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (16)

Mizar! pozor! Najcenejše vezane plošče, jabolke, dukove, okume in jabolke, v velikosti 250/122, 300/122, po najnižjih cenah. Travniki eklatna se Ljubljani. D. o. jakea cesta 31. 246 15

Deske 3 cm, III — kakor tudi šperovce 12/15, 6 m dolge, kupim takoj proti gotovini. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33364-1

Dijaške sobe Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din. (22)

Dijaka sprejema učiteljska družina v dobro okrobo v sredini mesta. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33353-22

Obrt Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (30)

Vso damsko garderobo prevereno, izdelano hitro in po konkurenčnih cenah. — Prikojzujem vse kroje (šnite) po meri. Jožica Kukuljeva (izvešana) v inženjerski. Gledališka ul. 7. pritišlje. 33379-30

Deske 3 cm, III — kakor tudi šperovce 12/15, 6 m dolge, kupim takoj proti gotovini. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33364-1

Dijaške sobe Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din. (22)

Dijaka sprejema učiteljska družina v dobro okrobo v sredini mesta. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33353-22

Obrt Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (30)

Vso damsko garderobo prevereno, izdelano hitro in po konkurenčnih cenah. — Prikojzujem vse kroje (šnite) po meri. Jožica Kukuljeva (izvešana) v inženjerski. Gledališka ul. 7. pritišlje. 33379-30

Deske 3 cm, III — kakor tudi šperovce 12/15, 6 m dolge, kupim takoj proti gotovini. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33364-1

Dijaške sobe Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din. (22)

Dijaka sprejema učiteljska družina v dobro okrobo v sredini mesta. Naložbo pove oglašni oddelk »Jutra«. 33353-22

Obrt Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (30)

Vso damsko garderobo prevereno, izdelano hitro in po konkurenčnih cenah. — Prikojzujem vse kroje (šnite) po meri. Jožica Kukuljeva (izvešana) v inženjerski. Gledališka ul. 7. pritišlje. 33379-30

Deske 3 cm, III — kakor tudi šperovce 12/15, 6 m dolge, kupim takoj proti gotovini. Naložbo pove oglašni odd